

ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (kolmas koda)

14. detsember 2005*

Kohtuasjas T-369/03,

Arizona Chemical BV, asukoht Huizen (Madalmaad),

Eastman Belgium BVBA, asukoht Kallo (Belgia),

Resinall Europe BVBA, asukoht Brugge (Belgia),

Cray Valley Iberica, SA, asukoht Madrid (Hispaania),

esindajad: advokaadid C. Mereu ja K. Van Maldegem,

hagejad,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: X. Lewis ja F. Simonetti, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

keda toetab

Soome Vabariik, esindajad: T. Pynnä ja A. Guimaraes-Purokoski, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astuja,

mille esemeks on esiteks nõue tühistada komisjoni akt, millega jäeti rahuldamata hagejate taotlus kustutada kampo nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 1967, 196, lk 1; ELT eriväljaanne 13/01, lk 27) I lisas esitatud ülitundlikkust põhjustavate ainete nimekirjast, ja teiseks nõue hüvitada tekitatud kahju,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees M. Jaeger, kohtunikud J. Azizi ja E. Cremona,

kohtusekretär: E. Coulon,

on andnud järgmise

määruse

Õiguslik raamistik

1. EÜ asutamislepingu asjaomased sätted

¹ EÜ artiklis 95 on sätestatud:

„1. Erandina artiklist 94 ning kui käesolevas lepingus ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse artiklis 14 seatud eesmärkide saavutamiseks järgmisi sätteid. Vastavalt artiklis 251 sätestatud menetlusele ning pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega võtab nõukogu liikmesriikides nii õigus- kui ka haldusnormide ühtlustamiseks meetmed, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine.

[...]

3. Lõikes 1 ettenähtud tervishoidu, ohutust, keskkonnakaitset ja tarbijakaitset käsitlevates ettepanekutes võtab komisjon aluseks kaitstuse kõrge taseme, eriti

võttes arvesse kõiki uusi teaduslikel faktidel põhinevaid suundumusi. Oma vastavate volituste piires püüavad ka Euroopa Parlament ja nõukogu saavutada sama eesmärgi.

[...]"

2. Liigitamine ohtlikuks aineks

- 2 Nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiiv 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 1967, 196, lk 1; ELT eriväljaanne 13/01, lk 27), mida on muudetud nõukogu 30. aprilli 1992. aasta direktiiviga 92/32/EMÜ (EÜT L 154, lk 1; ELT eriväljaanne 13/11, lk 155), sätestab turuleviimise tingimused teatud „ainete” jaoks, mis on määratletud kui „looduses esinevad või tootmismenetluse teel saadud keemilised elemendid ja keemilised ühendid, kaasa arvatud toodete püsivuse säilitamiseks vajalikud lisaained ja tootmismenetlusest tingitud lisandid, kuid välja arvatud lahustid, mida ainest on võimalik eraldada, mõjutamata aine püsivust või muutmata selle koostist”.
- 3 Pärast direktiivi 67/548 vastuvõtmist on seda mitmel korral muudetud, viimati nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 807/2003, mis käsitleb konsulteerimiskorra kohaselt (ühehäälselt) vastuvõetud nõukogu õigusaktides sätestatud rakendusvolituste kasutamisel komisjoni abistavaid komiteesid käsitlevate sätete kohandamist otsusega 1999/468/EÜ (ELT L 122, lk 36; ELT eriväljaanne 01/04, lk 301), ja komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/73/EÜ, millega direktiivi 67/548 kohandatakse kahekümne üheksandat korda tehnika arenguga (EÜT L 152, lk 1).

- 4 Muudetud direktiivi 67/548 (edaspidi „direktiiv 67/548”) artikli 4 lõige 1 näeb ette, et aineid liigitatakse nende omaduste alusel artikli 2 lõikes 2 sätestatud kategooriate järgi.
- 5 Artikli 2 lõike 2 kohaselt „[k]äesoleva direktiivi tähenduses on „ohtlikud” järgmised ained ja valmistised:

[...]

- k) ülitundlikkust põhjustavad ained ja valmistised: ained ja valmistised, mis sissehingatuna või naha kaudu imendununa võivad põhjustada ülitundlikkust, nii et hilisemal kokkupuutel kõnealuse aine või valmistisega ilmnevad sellele iseloomulikud nähud;
- l) kantserogeensed ained ja valmistised: ained ja valmistised, mis sissehingatuna, allaneelatuna või naha kaudu imendununa võivad põhjustada vähki või suurendada vähki haigestumise sagedust;
- m) mutageensed ained ja valmistised: ained ja valmistised, mis sissehingatuna, allaneelatuna või naha kaudu imendununa võivad põhjustada pärilikke geneetilisi defekte või suurendada nende esinemissagedust;
- n) paljunemisvõimet kahjustavad ained ja valmistised: ained ja valmistised, mis sissehingatuna, allaneelatuna või naha kaudu imendununa võivad põhjustada järglaskonna mittepärilikke defekte või suurendada nende esinemissagedust või nõrgendada meeste ja naiste paljunemiskomplekse või -võimet;

[...]”

6 Artikli 4 lõikes 2 on sätestatud, et „[a]inete ja valmististe liigitamise ja märgistamise üldpõhimõtteid kohaldatakse kooskõlas VI lisas esitatud kriteeriumidega, välja arvatud juhul, kui ohtlikele valmististele on määratud teistsugused nõuded eraldi direktiividega.”

7 Artikli 4 lõike 3 kohaselt:

„I lisa punktis 2 on esitatud nende ainete loetelu, mis on liigitatud lõigetes 1 ja 2 esitatud põhimõtete kohaselt, koos nende ühtlustatud liigitamise ja märgistamisega. Otsus kanda aine I lissasse koos ühtlustatud liigitamise ja märgistamisega tehakse artiklis 29 sätestatud korras.”

8 Aine liigitamisel „ohtlikuks” tuleb turuleviimise eeltingimusena selle pakenditel kasutada ettenähtud märgistust, mis sisaldab ohutunnuseid, tüüpväljendeid (R-väljendid), mis viitavad ohtlike ainete kasutamisega kaasnevatest ohtudest tulenevatele konkreetsetele riskidele, ja tüüpväljendeid, millega esitatakse nõuanded aine ohutuks kasutuseks (S-väljendid). R-väljendite kohta on direktiivi 67/548 artikli 23 lõikes 2 täpsemalt sätestatud:

„Igal pakendil peavad olema esitatud selgelt ja kustumatult järgmised andmed:

[...]

d) tüüpväljendid (R-väljendid), mis viitavad ohtlike ainete kasutamisel esinevatest ohtudest tulenevatele konkreetsetele riskidele. R-väljendite sõnastus vastab

III lisa sätestatud sõnastusele. Iga aine kohta kasutatavad R-väljendid on sellised, nagu esitatud I lisa.”

9 Direktiivi 67/548 VI lisa punkti 1.1 alusel:

„Liigitamise eesmärk on teha kindlaks ainete ja valmististe kõik füüsikalise-keemilised, toksikoloogilised ja ökotoksikoloogilised omadused, mis võivad tavapärase käitlemise või kasutamise käigus olla ohtlikud. Pärast ohtlike omaduste kindlakstegemist tuleb aine või valmistis märgistada, et kaitsta kasutajaid, üldsust ja keskkonda selle ohu (ohtude) eest.”

10 VI lisa punkti 1.7.2 kolmandas lõigus on sätestatud:

„Kui on järgitud eespool kirjeldatud korda ning kahtlustatakse võimalike vastuolude esinemist, võib esitada ettepaneku aine esialgseks liigitamiseks vastavalt I lisale, ilma et see piiraks artikli 6 rakendamist. Ettepanek tuleks teha ühele liikmesriigile ning sellele tuleks lisada asjakohased teaduslikud andmed (vt punkt 4.1).”

11 VI lisa punkt 4.1.2 näeb ette:

„Kui valmistajal, turustajal või importijal on teavet selle kohta, et aine tuleks liigitada ja märgistada vastavalt punktides 4.2.1, 4.2.2 või 4.2.3 esitatud kriteeriumidele,

märgistab ta aine ajutiselt nende kriteeriumide kohaselt, lähtudes pädeva isiku tehtud tõendite analüüsist.”

12 Punkti 4.1.3 kohaselt „[v]almistaja, turustaja või importija esitab nii kiiresti kui võimalik kõiki olulisi andmeid kokkuvõtva dokumendi sellele liikmesriigile, kus aine turule viiakse. [...]”

13 Punktis 4.1.4 on alljärgnev täpsustus:

„Lisaks sellele esitab valmistaja, tootja või importija, kellel on uusi andmeid, mis on olulised aine liigitamise ja märgistamise jaoks vastavalt punktides 4.2.1, 4.2.2 või 4.2.3 esitatud kriteeriumidele, need andmed võimalikult kiiresti liikmesriigile, kus aine on turule viidud”.

14 Punkti 4.1.5 sõnastuse kohaselt:

„Selleks, et ühendus võiks võimalikult kiiresti jõuda ühtlustatud liigituse kehtestamiseni vastavalt käesoleva direktiivi artiklis 28 määratletud menetlusele, peavad liikmesriigid, kellel on asjaomast teavet, mille põhjal saab aine liigitada ühte neist kategooriatest, edastama sellise teabe võimalikult kiiresti komisjonile koos liigitamist ja märgistamist käsitlevate ettepanekutega, olenemata sellest, kas sellise teabe on esitanud valmistajad või mitte.

Komisjon edastab saadud liigitamist ja märgistamist käsitleva ettepaneku teistele liikmesriikidele. Iga liikmesriik võib küsida komisjonilt teavet, mille too on saanud.

[...]"

15 VI lisa punktides 4.2.1 („Kantserogeensed ained”), 4.2.2 („Mutageensed ained”) ja 4.2.3 („Sigimishäireid põhjustavad ained”) on täpsustatud artikli 2 lõike 2 punktides l–n määratletud ohtlike ainete kahjulikud omadused, jaotades need neile omistatud või arvatava ohtlikkuse taseme alusel kolme kategooriasse.

16 Lõpetuseks on direktiivi 67/548 artikli 14 lõike 1 kohaselt ettevõtjad, kes on juba ainest teatanud, kohustatud andma täiendavat teavet pädevatele siseriiklikele ametiasutustele. Artikli 14 lõike 2 kohaselt tuleb importijatel jälgida, et väljaspool ühendust asuv valmistaja ja tema ainuesindaja, kes on kooskõlas artikli 2 lõike 1 punktiga d ainet importinud ja sellest teatanud, täidaksid teatud tingimusi.

3. *Direktiivi 67/548 kohandamine tehnika arenguga*

17 Direktiivi 67/548 artiklis 28 on sätestatud:

„Muudatused, mis on vajalikud lisade kohandamiseks tehnika arenguga, võetakse vastu artiklis 29 sätestatud korras”.

18 Alustades direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise esialgse ettepaneku väljatöötamist, konsulteerib komisjon praktikas liigitamise ja märgistusega tegeleva töögrupiga (edaspidi „töögrupp”). See töögrupp koosneb liikmesriikide määratud toksikoloogia ja liigitamise ekspertidest, keemiatööstuse esindajatest ja ka tööstusharu, mida asjaomased tooted eelkõige puudutavad, esindajatest. Pärast töögrupiga konsulteerimist esitab komisjon võetavate meetmete eelnõu direktiivi 67/548 artikliga 29 asutatud komiteele (edaspidi „regulatiivkomitee”).

19 Direktiivi 67/548 artikkel 29, mida on muudetud määrusega nr 807/2003, sätestab:

„1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.”

20 Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, lk 23; ELT eriväljaanne 01/03, lk 124), artiklis 5 on pealkirja all „Regulatiivkomitee menetlus” sätestatud:

„1. Komisjoni abistab regulatiivkomitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja.

2. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise häälteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 205 lõikes 2 nõukogu otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

3. Kui kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need viivitamata vastu, ilma et see piiraks artikli 8 kohaldamist.

4. Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule ning informeerib Euroopa Parlamenti.

5. Kui Euroopa Parlament leiab, et asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras vastuvõetud põhiakti alusel esitatud komisjoni ettepanek ületab nimetatud põhiaktis ettenähtud rakendusvolitusi, informeerib ta nõukogu oma seisukohast.

6. Nimetatud seisukohta asjakohaselt arvestades võib nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega teha otsuse ettepaneku kohta põhiaktis sätestatud tähtaja jooksul, mis ei tohi ühelgi juhul ületada kolme kuud alates küsimuse nõukogule suunamise kuupäevast.

Kui nõukogu on selle tähtaja jooksul kvalifitseeritud häälteenamusega väljendanud, et ta on ettepaneku vastu, vaatab komisjon selle uuesti läbi. Komisjon võib esitada nõukogule muudetud ettepaneku, taasesitada oma ettepaneku või esitada seadusandliku ettepaneku asutamislepingu alusel.

Kui nimetatud tähtaja möödumisel ei ole nõukogu ettepannud rakendusakti vastu võtnud ega väljendanud oma vastuseisu rakendusmeetmete ettepanekule, võtab ettepannud rakendusakti vastu komisjon.”

- 21 Direktiiv 67/548 ei näe ette eraldi õigusnorme, mille alusel liigitada ümber aine, mis ei täida enam asjakohaseid ohtlikkuse kriteeriume. Siiski on direktiivi 67/548 artikli 5, mis puudutab „Liikmesriikide kohustus[i]”, lõikes 2 ette nähtud, et liikmesriikide võetud teatud vajalikke meetmeid „kohaldatakse kuni ainete kandmiseni I lisasse, või kuni tehakse otsus ainete lisasse kandmata jätmise kohta vastavalt artiklis 29 kehtestatud menetlusele.”

Asjaolud ja menetlus

- 22 Hagejad toodavad ja müüvad kampsolit ja selle aine derivaate.
- 23 Kampsol on looduslik aine, mida saadakse mändidest ning kasutatakse selle liimivate ja hüdrofoobsete omaduste tõttu. Kampsol esineb paljude toodete koostises, nagu näiteks paber, liimained, värvid ja kosmeetikatooted.
- 24 Vastavalt komisjoni 1. septembri 1993. aasta direktiivile 93/72/EMÜ, millega üheksateistkümnendat korda kohandatakse tehnika arenguga direktiivi 67/548 (EÜT L 258, lk 29; ELT eriväljaanne 13/11, lk 242), liigitati kampsol direktiivi 67/548 I lisasse kui hingamisteede ja naha ülitundlikkust tekitav aine ning seoti riskilausega R 42/43: „Võib põhjustada ülitundlikkust sissehingamisel ja kokkupuutel nahaga”.

- 25 Vastavalt komisjoni 19. septembri 1994. aasta direktiivile 94/69/EÜ, millega kahekümne esimest korda kohandatakse tehnika arenguga direktiivi 67/548 (EÜT L 381, lk 1; ELT eriväljaanne 13/14, lk 3), eemaldati kampol klassist R 42. Siiski on kampol jätkuvalt kantud I lisasse kui ülitundlikkust tekitav aine, millega on seotud riskilause R 43: „Võib põhjustada ülitundlikkust kokkupuutel nahaga”. Märgistuse osas peab aine kandma sümbolit Xi: „ärritav” ning märkeid S 2: „Hoida lastele kättesaamatult”, S 24: „Vältida nahale sattumist” ja S 37: „Kanda sobivaid kaitsekindaid”. Direktiivi 94/69 artikli 2 esimese lõigu kohaselt peavad liikmesriigid rakendama nimetatud direktiivi järgimiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme hiljemalt 1. septembril 1996. Kõnealune liigitus on endiselt jõus.
- 26 Pärast seda muudatust koostasid ja esitasid hagejad Euroopa Kemikaalide Büroole ja töögrupile teaduslikke andmeid ja argumente, et tõendada esiteks, et kampoli liigitamine märke R 43 alla on teaduslikult väär, ning teiseks, et üksnes kampoli oksüdeerunud vormil, mis kujutab endast eraldi ainet, võib olla ülitundlikkust põhjustav toime.
- 27 1999. aasta oktoobris toimunud koosolekul tegi töögrupp järelduse, et kampoli ümberliigitamine on „teaduslikult põhjendatud”. Sellegipoolest lisas ta, et nimetatud ümberliigitamine tooks kaasa „praeguse reguleeriva raamistikuga ette nähtud kaitstuse ja olemasolevate kontrollimisvahendite taseme langemise.” Töögrupp otsustas ka „uuringuid jätkata, et leida lahendusi aineid ja valmistisi käsitlevate direktiivide muutmiseks teaduslikult täpsemaks ja nende kaitstuse taseme säilitamiseks”.
- 28 2002. aasta septembris kordas töögrupp oma järeldusi, et ehkki kampoli ümberliigitamine on „teaduslikult põhjendatud”, tooks see kaasa „praeguse reguleeriva raamistikuga ette nähtud kaitstuse ja olemasolevate kontrollimisvahendite taseme langemise.” Seetõttu leidis töögrupp, et kampolit „ei tule ülitundlikkust

põhjustava ainete hulgast ümber liigitada, ning et olemasolevate andmete põhjal ei tuleks seda enam edasi arutada.”

29 23. juuni 2003. aasta kirjas palusid hagejad komisjonil võtta vajalikud meetmed kampoli ümberliigitamiseks naha suhtes ülitundlikkust põhjustavate ainete hulgast.

30 20. augusti 2003. aasta kirjas (edaspidi „vaidlustatud akt”) näitas komisjon hagejatele eelkõige, et turuleviimise ja kasutamise käigus reageerib värske kampol välisõhus oleva hapnikuga kokku puutudes ülitundlikkust põhjustavatele ühenditele ning selle tulemusena sisaldab kampol tavaliselt oksüdeerunud kampolit, mis põhjustab ülitundlikkust. Vaidlustatud aktis on täpsustatud, et „kampolit peetakse üheks kümnest peamisest allergeenist.” Aktis järeldatakse, et hagejad ei esitanud „põhjendusi, mis õigustaksid kampoli ümberklassifitseerimist”.

31 Hagejad esitasid 29. oktoobril 2003 Esimese Astme Kohtu kantseleisse käesoleva hagiavalduse, milles taotlesid Esimese Astme Kohtult:

— tühistada vaidlustatud akt;

— tuvastada kampoli direktiivi 67/548 I lissasse kandmise õigusvastasus;

- teise võimalusena kuulutada kampoli direktiivi 67/548 I lisasse kandmine hagejate suhtes kohaldamatuks EÜ artikli 241 alusel;

- nõuda kostjalt vaidlustatud akti vastuvõtmise tõttu tekitatud kahju hüvitamist;

- jätta kohtukulud kostja kanda.

32 Esimese Astme Kohtu kantseleis 27. novembril 2003 registreeritud eraldi dokumendiga esitasid hagejad EÜ artiklite 242 ja 243 alusel ajutiste meetmete kohaldamise taotluse. 16. jaanuari 2004. aasta määrusega kohtuasjas T-369/03 R Arizona Chemical jt v komisjon (EKL 2004, lk II-205) jättis Esimese Astme Kohtu president selle taotluse rahuldamata.

33 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 114 alusel esitas kostja eraldi dokumendina 4. veebruaril 2004 Esimese Astme Kohtu kantseleisse saabunud vastuvõetamatuse vastuväite. Hagejad esitasid selle vastuväite kohta oma märkused 12. märtsil 2004.

34 Soome Vabariik esitas Esimese Astme Kohtu kantseleis 12. märtsil 2004 registreeritud avalduse menetlusse astumiseks kostja nõuete toetuseks.

35 Esimese Astme Kohtu kolmanda koja esimees andis 16. juuli 2004. aasta määrusega menetlusse astumise loa. Menetlusse astuja esitas oma seisukohad 15. septembril 2004.

Õiguslik käsitlus

- 36 Vastavalt kodukorra artikli 114 lõikele 1 võib Esimese Astme Kohus poole taotlusel teha otsuse vastuvõetamata kohta ilma kohtuasja sisuliselt arutamata. Vastavalt sama artikli lõikele 3 on edasine menetlus suuline, kui Esimese Astme Kohus ei otsusta teisiti. Käesoleval juhul peab Esimese Astme Kohus toimiku dokumente piisavalt selgeteks ja otsustab, et puudub vajadus suulise menetluse algatamiseks.
- 37 Kostja esitatud vastuvõetamata vastuväide puudutab vaidlustatud akti tühistamise taotlust, kahju hüvitamise nõuet ja viimasena EÜ artikli 241 alusel hagejate esitatud õigusvastasuse väidet.

1. *Vaidlustatud akti tühistamise taotluse vastuvõetavus*

Poolte argumendid

- 38 Kostja, keda toetab menetlusse astuja, leiab, et vaidlustatud akti tühistamise taotlus on vastuvõetamatu.
- 39 Hagejad paluvad kõigepealt kodukorra artikli 114 lõike 4 alusel Esimese Astme Kohtul alustada vastavalt kohtupraktikale käesoleva kohtuasja puhul kohe sisulist läbivaatamist, sest asjassepuutuvad õigusnormid ja hagejate õiguslik seisund on eriti keerukad (Euroopa Kohtu 27. oktoobri 1977. aasta otsus liidetud kohtuasjades 126/75, 34/76 ja 92/76: *Giry v. komisjon*, EKL 1977, lk 1937; 28. septembri 1983. aasta otsus liidetud kohtuasjades 193/82–198/82: *Rosani jt v. nõukogu*,

EKL 1983, lk 2841; 15. märtsi 1984. aasta otsus kohtuasjas 64/82: Tradax v. komisjon, EKL 1984, lk 1359, ja 20. märtsi 1997. aasta otsus kohtuasjas C-57/95: Prantsusmaa v. komisjon, EKL 1997, lk I-1627, punktid 9 ja 10). Teise võimalusena paluvad nad Esimese Astme Kohtul kodukorra artikli 114 lõike 3 alusel määrata, et vastuvõetamatus vastuväidet käsitlev menetlus oleks edaspidi suuline, ning määrata kindlaks kohtuistungiku kuupäev. Igal juhul tuleneb hagejate arvates seaduslikkuse põhimõttest ja õigusest tõhusale kohtulikule kaitsele, et Esimese Astme Kohtul, kes on käesoleva asja puhul „kõrgeima astme kohus”, tuleb käsitleda vaidluse sisu.

40 Hagejad väidavad, et tühistamise taotlus on vastuvõetav EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel, kuna direktori poolt alla kirjutatud vaidlustatud akt oli adresseeritud otse neile ning selles on lõplikult ja ametlikult esitatud kostja seisukoht nende „täpse ja formaalse” taotluse kohta. Selles kontekstis ei ole hagejate väitel vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale oluline, millisel konkreetsetel kujul akt vastu võeti, kuna võimalus esitada selle vastu tühistamishagi tuleb teha kindlaks selle sisu arvestades. Peale selle ei saa vaidlustatud akti lõplikkust kahtluse alla seada ainuüksi asjaolu tõttu, et selles sisalduva hinnangu esitasid komisjoni teenistused (Esimese Astme Kohtu 4. mai 1998. aasta määrus kohtuasjas T-84/97: BEUC v. komisjon, EKL 1998, lk II-795, punkt 48). Lisaks leiavad hagejad, et vaidlustatud akti adressaatidena ei tule neil tõendada, et nad on EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses „otseselt ja isiklikult puudutatud”.

41 Peale selle ei saa hagejate arvates vaidlustatud akti käsitleda kui puhtalt ettevalmistavat või seadusandlikku meedet, mille peale ei saa esitada tühistamishagi. Hagejate sõnul on vaidlustatud akt olemuselt haldusakt ja sellel on siduvad õiguslikud tagajärjed, kuna see esitab kostja lõpliku hinnangu ümber liigitamise taotluse ja hagejate poolt selle toetuseks esitatud asjakohaste andmete kohta, jättes taotluse rahuldamata ning lõpetades nõnda kampoli uurimise haldusmenetluse (Euroopa Kohtu 11. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 60/81: IBM v. komisjon, EKL 1981, lk 2639, punkt 10, ja Esimese Astme Kohtu 10. juuli 1990. aasta otsus kohtuasjas T-64/89: Automec v. komisjon, EKL 1990, lk II-367, punkt 42). Direktiiviga 67/548 komisjonile antud pädevuse raames koostas komisjon haldusliku

hinnangu töögrupi ja sektori ettevõtjate abiga, kelle osalemine andmete esitamise kaudu ning nende oskusteabe ja asjassepuutuvate toodete alaste ekspertteadmiste tõttu oli hädavajalik.

42 Hagejate sõnul väidab kostja ekslikult, et hagejatel ei ole liigitamise menetluses mingisugust rolli, kuna komisjon ise tunnustas direktiivi 67/548 kohaldamise aruandes sõnaselgelt, et „„ühtlustatud” liigitamist ja märgistamist tagas komisjoni ja liikmesriikide ekspertidest koosnev töögrupp ning selles osales ka tööstussektor” ning et „uuritud tööstuslikud kemikaalid pakkusid välja liikmesriigid ja vähemal määral tööstus”. Hagejate arvates eirab kostja ka direktiivi 67/548 artikli 14 ulatust, mille kohaselt on hagejad kohustatud teavitama pädevaid asutusi „uutest teadmistest [...], kui on põhjust eeldada, et [nad] peaks[id] neist teadlik[ud] olema”. Antud juhul osalesid hagejad juba enam kui kümme aastat aktiivselt kampoli uurimise haldusmenetluses, esitades andmeid ja märkusi.

43 Siit järeldub, et komisjon pidi kampoli õigeaks liigitamiseks läbi viima talle hagejate poolt esitatud tõendite hoolika ja erapooletu uurimise (Euroopa Kohtu 21. novembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-269/90: Technische Universität München, EKL 1991, lk I-5469, ja Esimese Astme Kohtu 30. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas T-54/99: max.mobil v. komisjon, EKL 2002, lk II-313). Lisaks sellele on Euroopa Kohtu praktikas (16. mai 1991. aasta otsus kohtuasjas C-358/89: Extramet Industrie v. nõukogu, EKL 1991, lk I-2501) sedastatud, et „ettevõtjal peaks olema võimalik vaidlustada määrust, [...] kui [...] tal on olnud oluline osa selle määruse vastuvõtmisele eelnevas menetluses”.

44 Hagejad lisavad, et vastupidiselt kostja väidetele ei „algatanud” nad tehnika arenguga kohandamise regulatiivaset menetlust. Vaidlustatud akt ei kujuta endast ettepanekut Esimese Astme Kohtu 15. mai 1997. aasta määruse kohtuasjas T-175/96: Berthu v. komisjon (EKL 1997, lk II-811) tähenduses, kuna käesolevas asjas ei ole komisjon esitanud mitte mingisugust ettepanekut. Komisjon otsustas, et kampolit ei liigitata

ümber ja selle alusel lõpetas ta kampoli uurimise haldusmenetluse ega koostanud isegi mitte kampolit käsitlevat ametlikku ettepanekut. Täpsemalt leiavad hagejad, et direktiivi 67/548 artiklis 29 ette nähtud korra alusel esitatava kampoli ümberliigitamist käsitleva ettepaneku puudumise tõttu ei saa regulatiivkomitee teha otsust *ultra petita* ja teha kõnealune kohandus. See näitab, et kostja otsus mitte teha ettepanekut kampoli ümberliigitamise kohta on lõplik otsus. See otsus, mida kajastab vaidlustatud akt, kujutab endast samuti hagejate suhtes lõplikku meedet.

45 Hagejate sõnul tuleb vaidlustatud akt samastada kaebuse menetlemise lõpetamise või tagasilükkamise otsusega ühenduse konkurentsioiguse valdkonnas (Euroopa Kohtu 11. oktoobri 1983. aasta otsus kohtuasjas 210/81: Demo-Studio Schmidt v. komisjon, EKL 1983, lk 3045; 17. novembri 1987. aasta otsus liidetud kohtuasjades 142/84 ja 156/84: BAT ja Reynolds v. komisjon, EKL 1987, lk 4487, ja 16. juuni 1994. aasta otsus kohtuasjas C-39/93: SFEI jt v. komisjon, EKL 1994, lk I-2681; Esimese Astme Kohtu 17. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-241/97: Stork Amsterdam v. komisjon, EKL 2000, lk II-309, ja eespool punktis 43 viidatud otsus kohtuasjas max.mobil v. komisjon) või EÜ artikli 88 lõikes 2 ette nähtud riigiabi hindamise menetluse alustamise otsusega, mida saab vaidlustada, kuna sellel on lõplikud õiguslikud tagajärjed (Euroopa Kohtu 30. juuni 1992. aasta otsused kohtuasjas C-47/91: Itaalia v. komisjon, EKL 1992, lk I-4145, ja kohtuasjas C-312/90: Hispaania v. komisjon, EKL 1992, lk I-4117; Esimese Astme kohtu 15. septembri 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-126/96 ja T-127/96: BFM ja EFIM v. komisjon, EKL 1998, lk II-437).

46 Kuna hagejate sõnul on käesolev hagi suunatud kaebuse rahuldamata jätmise otsuse vastu, tuleneb selle kaebuse hoolika ja erapooletu käsitlemise kohustus ühenduse õiguse üldpõhimõttest, mida on tunnustatud 7. detsembril 2000 Nice'is välja kuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõikes 1 (EÜT 2000, C 364, lk 1), milles on sätestatud, et „[i]gaühel on õigus sellele, et liidu institutsioonid, organid ja asutused käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul”. Komisjoni kohustust uurida hoolikalt ja erapooletult kõiki kaebuse esitajate poolt talle teada antud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid on tunnustatud ka ühenduse konkurentsioigust ja riigiabi puudutavas kohtupraktikas (eespool punktis 45 viidatud Euroopa Kohtu otsus liidetud kohtuasjades 142/84 ja 156/84: BAT ja Reynolds v. komisjon, punkt 20, ja Euroopa Kohtu 17. mai 2001. aasta otsus kohtuasjas C-449/98 P: IECC v. komisjon, EKL 2001, lk I-3875, punkt 45, ning

Esimese Astme Kohtu 18. septembri 1992. aasta otsus kohtuasjas T-24/90: Automec v. komisjon, EKL 1992, lk II-2223, punkt 79; 15. septembri 1998. aasta otsus kohtuasjas T-95/96: Gestevisión Telecinco v. komisjon, EKL 1998, lk II-3407, punkt 53, ja eespool punktis 43 viidatud otsus kohtuasjas max.mobil v. komisjon). Hagejate sõnul tuleks vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata, „võttes aluseks üksnes” eespool punktis 43 viidatud kohtuotsuse max.mobil v. komisjon (punkt 71), kuna hagejad on vaidlustanud akti, millega jäetakse nende kaebus rahuldamata, adressaadid, ning Esimese Astme Kohus peab kontrollima küsimust, kas komisjon uuris nimetatud kaebust nõuetekohaselt.

- 47 Hagejad väidavad, et analoogiliselt loob EÜ artikkel 95 õiguspärase ootuse, et kõik rahvatervist puudutavad meetmed, nagu näiteks kampoli liigitamine naha suhtes ülitundlikkust põhjustavate ainete hulka, rajaneksid kõige hiljutisemal teabel, võttes arvesse „kõiki uusi teaduslikel faktidel põhinevaid suundumusi”, ning et asjaolu, kas komisjon järgis hoolika ja erapooletu uurimise kohustust, tuleb kohtulikult kontrollida (eespool punktis 43 viidatud kohtuotsus max.mobil v. komisjon, punkt 56), sõltumata selle akti vormist, millega komisjon lõpetab uurimise haldusmenetluse, kuna sellel aktil on õiguslikult siduvad tagajärjed, mis võivad mõjutada hageja huve, tuues kaasa selge muutuse tema õiguslikus seisundis (Esimese Astme Kohtu 25. juuni 1998. aasta otsus kohtuasjas T-120/96: Lilly industries v. komisjon, EKL 1998, lk II-2571, punktid 49 ja 55). Käesolevas asjas on tegemist sellise hagejate huvide mõjutamisega ja nende õigusliku seisundi muutumisega, kuna vaidlustatud akt on oma olemuselt otsustav selles osas, mis puudutab kampoli liigitamise küsimust ning kuna nimetatud akt mõjutab hagejate tooteid.

- 48 Lõpetuseks märgivad hagejad, et vaidlustatud akti tühistamise õigusliku tagajärjena on komisjon kohustatud võtma kohtuotsuse täitmiseks vajalikud meetmed ning seega liigitama kampoli ümber nõnda, nagu hagejad taotlesid (Euroopa Kohtu 24. juuni 1986. aasta otsus kohtuasjas 53/85: AKZO Chemie v. komisjon, EKL 1986, lk 1965, punkt 21, ja 26. aprilli 1988. aasta otsus kohtuasjas 207/86: Apesco v. komisjon, EKL 1988, lk 2151, punkt 16; Esimese Astme Kohtu 9. novembri 1994. aasta otsus kohtuasjas T-46/92: Scottish Football v. komisjon, EKL 1994, lk II-1039, punkt 14), mis näitab, et neil on õigustatud huvi, et Esimese Astme Kohus kinnitaks selgelt, millistel tingimustel tuleb komisjonil teha kõnealuse ümberliigitamise ettepanek.

Esimese Astme Kohtu hinnang

Esiialgsed märkused

- 49 Kõigepealt peab Esimese Astme Kohus vajalikuks asetada hagejate esitatud esialgne taotlus, mille tulemusena võeti vastu vaidlustatud akt, asjaomasesse faktilisse ja õiguslikku raamistikku.
- 50 Selles osas sedastab Esimese Astme Kohus esiteks, et hagejate poolt komisjonile esitatud taotlus kampoli ümberliigitamise kohta kuulub direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise konteksti ning järelikult hõlmab seda üldmeetmete vastvõtmise menetlus.
- 51 Ühelt poolt ei ole aine direktiivi 67/548 I lisasse liigitamise või ümberliigitamise menetlus, mis on kehtestatud direktiivi 67/548 artiklis 29, määruses nr 807/2003 ja otsuse 1999/468 artiklis 5, mitte ainult keerukas, komiteemenetlusega võrreldav menetlus, mille tulemusena võetakse vastu üldmeetmed, vaid lisaks sellele kannab viimatimainitud säte sõnaselgelt pealkirja „Regulatiivkomitee menetlus”. Selle menetluse kohaselt kasutab komisjon kõigepealt seadusandliku algatuse pädevust õigusloomeprotsessis, algatades direktiivi 67/548 lisade mis tahes muutmiseelnõud, esitades need seejärel arvamuse andmiseks regulatiivkomiteele, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja kus komisjoni esindaja, kes on komitee eesistuja, ei hääleta (otsuse 1999/468 artikli 5 lõike 2 viimane lause). Seejärel, selleks et kindlustada tehnika arenguga kohandamise menetluse tõhusust, võib komisjon kasutada reguleerivat pädevust, sest ta võib võtta vastu ettepanekus esitatud meetmed, kui regulatiivkomitee annab selle kohta nõusoleku (otsuse 1999/468 artikli 5 lõige 3). Kui komitee ei anna nõusolekut, tuleb komisjonil esitada nõukogule

ettepanek kavandatavate meetmete kohta ning teavitada sellest Euroopa Parlamenti (otsuse 1999/468 artikli 5 lõige 4), kuna selle menetluse tulemusena võib komisjon teatud asjaoludel esitada „seadusandliku ettepaneku asutamislepingu alusel” (otsuse 1999/468 artikli 5 lõige 6, teine lõik). Sellest tuleneb, et otsusega 1999/468 antakse eespool nimetatud menetlusega komisjonile üldmeetmete väljatöötamisel eriline roll.

52 Teiselt poolt on liigitamise ja ümberliigitamise meetmed sisu poolest üldmeetmed, sest neid kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordades ja need toovad kaasa üldiseid ja abstraktseid õiguslikke tagajärgi paljudele ettevõtjatele, kes tegelevad praegu või kes kavatsevad hakata tegelema majandustegevusega, mis on seotud asjaomaseid aineid sisaldavate toodete turustamisega.

53 Teiseks ei ole pooled vaidlustanud seda, et vaidlustatud akt kujutab endast komisjonipoolset hagejaile suunatud keeldumist teha regulatiivkomiteele direktiivi 67/548 kahekümne üheksanda kohandamise käigus hagejate soovitud muudatusettepanek. Samuti on aga ilmne, et hagejate taotluses soovitud muudatusettepanek oleks iseenesest olnud vahepealne ettevalmistav akt direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise menetluses, mis eelneks direktiivi muudatuse vastuvõtmisele, kusjuures selle muudatuse sisu ei oleks tingimata ühtinud esialgse ettepaneku sisuga.

54 Neid järeldusi arvestades tulebki poolte argumente analüüsida.

Vaidlustatud akti õiguslik olemus

— Esialgsete märkused

- 55 Vaidlustatud akt kujutab endast komisjoni kirja, millele on alla kirjutanud direktor ja mis on adresseeritud hagejatele, vastuseks nende taotlusele, et komisjon esitaks regulatiivkomiteele ettepaneku kampoli ümberliigitamise kohta direktiivi 67/548 kahekümne üheksanda kohandamise käigus. Võttes aga arvesse kirja õiguslikku olemust, tuleb analüüsida, kas seda võib EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel lugeda otsuseks, mida üksikisik saab vaidlustada.
- 56 Sellega seoses tuleb meenutada kohtupraktikat, mille kohaselt ei piisa sellest, kui ühenduse institutsioon saadab vastusena adressaadi esitatud taotlusele talle kirja, et seda kirja saaks lugeda otsuseks EÜ artikli 230 tähenduses. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on aktid, mille suhtes saab esitada tühistamishagi EÜ artikli 230 tähenduses, üksnes siduvaid õiguslikke tagajärgi tekitavad meetmed, mis puudutavad hageja huve, tuues kaasa selge muutuse tema õiguslikus seisundis (Euroopa Kohtu 14. jaanuari 1993. aasta otsus kohtuasjas C-257/90: *Italsolar v. komisjon*, EKL 1993, lk I-9, punkt 21; Esimese Astme Kohtu 4. oktoobri 1996. aasta määrus kohtuasjas T-5/96: *Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komisjon*, EKL 1996, lk II-1299, punkt 26, ja 11. detsembri 1998. aasta määrus kohtuasjas T-22/98: *Scottish Soft Fruit Growers v. komisjon*, EKL 1998, lk II-4219, punkt 34; Esimese Astme Kohtu 28. oktoobri 1993. aasta otsus kohtuasjas T-83/92: *Zunis Holding jt v. komisjon*, EKL 1993, lk II-1169, punkt 30). Samuti tuleb meenutada, et põhimõtteliselt ei ole vaidlustatud akti vastuvõtmise vorm oluline selle õiguslike tagajärgede analüüsiks, kuna neid tuleb kõigepealt analüüsida akti sisu põhjal (eespool punktis 40 viidatud määrus *BEUC v. komisjon*, punkt 48, ja eespool punktis 44 viidatud määrus *Berthu v. komisjon*, punkt 19).
- 57 Käesolevas asjas esitavad hagejad põhiliselt kolm argumenti. Esiteks leiavad nad, et nii nende taotlus kui ka selle tagasilükkamine vaidlustatud akti abil kuuluvad pigem

„halduslikku” kui „seadusandlikku” raamistikku. See tuleneb asjaolust, et komisjon pidi kampoli õigeks liigitamiseks vastavalt selle omadustele ja ettevõtjate, sealhulgas hagejate, esitatud andmetele koostama tihedas koostöös töögrupiga ja tööstussektori esindajatega direktiivis 67/548 esitatud põhimõtetele ja kriteeriumidele vastava hinnangu. Teiseks, vaidlustatud akt, milles keeldutakse kampoli ümberliigitamisest, kujutab hagejate sõnul endast komisjoni lõplikku seisukohta hagejate suhtes ja lõpetab nõnda otsustusprotsessi „haldusliku” järgu, kuna regulatiivkomitee ei saa taotletud ümberliigitamist teha ilma komisjoni sellekohase ettepanekuta. Kolmandaks on hagejate sõnul nende taotluse menetlemine võrreldav konkurentsioiguse valdkonna kaebuse menetlemisega, järeldades, et vaidlustatud akt on samaväärne kaebuse tagasilükkamise või menetlemise lõpetamise otsusega, ning järelikult on sellel hagejate suhtes lõplikud ja siduvad õiguslikud tagajärjed. Selles osas viitavad hagejad eelkõige kohtupraktikale, mille kohaselt on komisjonil kohustus viia läbi nende „kaebuse” hoolikas ja erapooletu uurimine.

— Ainete omaduste uurimise väidetav halduslik ja individuaalne iseloom

58 Tuleb tõdeda, et esiteks põhinevad kõik hageja argumendid väitel, et direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamisega seotud menetlused ja meetmed on olemuselt halduslikud, kuna nende eesmärk oli üksikaktide vastuvõtmine. Ometigi, nagu on märgitud eespool punktides 50–53, on nimetatud direktiivi tehnika arenguga kohandamise menetlus nii oma vormilt kui ka tulemust arvestades menetlus, mille tulemusena võetakse vastu üldmeetmed.

59 Esimese Astme Kohus arvab teiseks, et hagejad ei saa põhjendatult väita, et ainete omaduste uurimise esialgne etapp on „halduslik”. On tõsi, et esialgne uurimisetapp

(mille kohta ei ole otseseid eeskirju) eelneb liigitamise või ümberliigitamise ettepanekule, millega algab direktiivi 67/548 artiklis 29 ette nähtud otsustusprotsess kui selline. Lisaks on see komisjoni ainupädevuses, kes rajab oma hinnangu suurel määral asjaomasesse tööstusharusse kuuluvate ettevõtjate ja nende ühenduste esitatud andmetele ja uuringutele, tehes tihedat koostööd töögrupiga, kuhu kuuluvad riikide eksperdid, sealhulgas tööstuse esindajad. Sellest ei piisa aga järeldamiseks, et nimetatud esialgset uurimisetappi saab võrrelda üksikaktide vastuvõtmiseks ette nähtud uurimismenetlustega, mis on suunatud teatud toodetele ja ettevõtjatele, nagu seda on konkurentsioiguses ja väliskaubanduse õiguses kehtivad menetlused. Vastupidiselt direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise menetluse erinevatele etappidele, sealhulgas ka esialgsetele etappidele, on eelnimetatud menetluste eesmärk üldreeglina üksikmeetmete vastuvõtmine, kusjuures see asjaolu õigustab muuhulgas protseduuriliste tagatiste andmist asjaomastele ettevõtjatele. See kehtib teataval määral ka dumpinguvastaste menetluste kohta, hoolimata asjaolust, et need viivad üldmeetmete vastuvõtmiseni, kuna need menetlused on kohtupraktika kohaselt halduslikud, sest on eriti tõenäoline, et need võivad teistest eristada teatud ettevõtjaid ning nendes antakse kõnealustele ettevõtjatele protseduurilised tagatised (vt selle kohta Euroopa Kohtu 30. septembri 2003. aasta otsust kohtuasjas C-76/01 P: Eurocoton jt v. nõukogu, EKL 2003, lk I-10091, punkt 69 jj).

- 60 Käesolevas asjas puuduvad eelnimetatud kriteeriumid ilmselgelt. Asjaomaste ainete esialgne uurimismenetlus ei ole kaugeltki mitte suunatud asjassepuutuvate ettevõtjate individuaalsetele huvidele ega valmista ette neid ettevõtteid puudutavat üksikotsust: tegemist on vaid üldakti, st direktiivi muutmise ettepaneku ettevalmistamise esialgse etapiga vastavalt direktiivi 67/548 artiklis 29 ette nähtud korrale. Peale selle ei saa esialgsele uurimismenetlusele individuaalset iseloomu anda ainuüksi asjaolu, et komisjon ja töögrupp võtavad ainete liigitamiseks või ümberliigitamiseks regulatiivkomiteele esitatavate ettepanekute väljatöötamise käigus arvesse tööstussektori esitatud teavet ja andmeid.

61 Eelnevat arvesse võttes ei saa komisjoni ja töögrupi läbi viidud esialgset uurimismenetlust eraldada selle raamistikust ja eesmärgist. Järelikult ei saa hagejate sellekohase argumendiga nõustuda.

— Komisjoni keeldumise väidetav halduslik ja lõplik iseloom ning konkurentsioiguse valdkonna kaebuste tagasilükkamist või menetlemise lõpetamist puudutava kohtupraktika ülevõtmine

62 Eeltoodud järeldustest tuleneb, et samuti ei saa nõustuda hagejate väitega, mille kohaselt on vaidlustatud akt halduslikku laadi lõplik meede.

63 Lisaks tähendaks see väide seda, et vastupidiselt eespool punktis 56 viidatud kohtupraktikas kehtestatud põhimõtetele oleks üksikisikutel sisuliselt võimalik muuta menetlus, mis viib direktiivi 67/548 muutvate üldmeetmete vastuvõtmiseni, individuaalset laadi menetluseks, saates komisjonile kirjaliku taotluse, millele too on kohustatud vastama vastavalt EÜ artikli 21 kolmanda lõiguga kehtestatud hea halduskäitumise üldeeskirjale. Tuleb aga märkida, et isegi kui selline vastus on oma laadilt lõplik, ei saa see muuta ainete liigitamise või ümberliigitamise menetluse õiguslikku olemust ning üksnes sellest ei piisa kirja adressaadile õiguse olla kohtumenetluses pool andmiseks.

64 Peale selle, väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb juhul, kui komisjoni aktiga keeldutakse millestki, selle hindamisel lähtuda taotluse laadist, millele aktiga vastati (Euroopa Kohtu 24. novembri 1992. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-15/91 ja C-108/91: *Buckl jt v. komisjon*, EKL 1992, lk I-6061, punkt 22). Täpsemalt, ühenduse institutsiooni keeldumine akti tagasivõtmisest või muutmisest on

iseenesest akt, mille seaduslikkust saab EÜ artikli 230 alusel kontrollida vaid juhul, kui nimetatud sätte alusel saab vaidlustada seda akti ennast, mida ühenduse institutsioon keeldus tagasi võtmast või muutmast (Euroopa Kohtu 8. märtsi 1972. aasta otsus kohtuasjas 42/71: Nordgetreide v. komisjon, EKL 1972, lk 105, punkt 5; 26. aprilli 1988. aasta otsus liidetud kohtuasjades 97/86, 99/86, 193/86 ja 215/86: Asteris jt v. komisjon, EKL 1988, lk 2181, punkt 17; 17. mai 1990. aasta otsus kohtuasjas C-87/89: Sonito jt v. komisjon, EKL 1990, lk I-1981, punkt 8; eespool punktis 56 viidatud kohtuotsus Zunis Holding jt v. komisjon, punkt 31; ja eespool punktis 56 viidatud määrus Scottish Soft Fruit Growers v. komisjon, punkt 41).

65 Sellest tulenevalt ei saa käesolevas asjas hinnata vaidlustatud akti, mis käsitleb hagejate taotluse rahuldamata jätmist, sõltumatult aktist, mida see taotlus sõnaselgelt puudutab, st direktiivi 67/548 muudatusettepanekust. Seega saab vaidlustatud akti vaidlustada vaid juhul, kui soovitud muudatusettepanek ja kampoli direktiivi 67/548 I lisasse liigitamine võivad samuti olla hagejate esitatud tühistamishagi esemeks.

66 Tuleb aga rõhutada, et direktiivi 67/548 muudatusettepanek, mida hagejad taotlesid, on samuti akt, mida ei saa vaidlustada EÜ artikli 230 tähenduses, kuna see on vaid vahepealne ettevalmistavat laadi akt. Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale, mis puudutab mitmeastmelise menetluse käigus tehtavaid akte ja otsuseid, võivad tühistamishagi esemeks põhimõtteliselt olla vaid meetmed, mis väljendavad institutsiooni lõplikku seisukohta kõnealuses menetluses, seevastu vahemeetmete peale, millega valmistatakse ette lõppotsust, ei saa hagi esitada (vt eespool punktis 44 viidatud määrust kohtuasjas Berthu v. komisjon, punkt 19 ja viidatud kohtupraktika; ning Esimese Astme Kohtu 2. juuni 2004. aasta määrus kohtuasjas T-123/03: Pfizer v. komisjon, EKL 2004, lk II-1631, punkt 22 jj). Sõltumata asjaolust, et vaidlustatud akt on komisjoni lõplik otsus hagejate taotluse kohta, kujutab see endast üksnes seisukohavõttu selgelt vahepealse ettevalmistava meetme kohta, mis ei saa järelikult olla iseenesest tühistamishagi esemeks. Sellest järeldub eelkõige, et eespool punktis 64 viidatud kohtupraktikat arvestades ei kujuta vaidlustatud akt endast EÜ artikli 230 tähenduses akti, mida saab vaidlustada.

67 Lisaks sellele ei ole käesolevas asjas ilmselgelt täidetud hagi, mille hagejad võivad esitada kampoli direktiivi 67/548 I lisasse liigitamise vastu, vastuvõetavuse tingimused. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb küll, et isegi üldakt võib teatud asjaoludel puudutada isiklikult ja otseselt teatud üksikisikuid või asjaomaseid ettevõtjaid, kui see mõjutab neid nende eriliste tunnuste tõttu või nende erilise faktilise olukorra tõttu, mis neid kõigi teiste isikute suhtes eristab (vt Esimese Astme Kohtu 12. märtsi 1998. aasta määrus kohtuasjas T-207/97: Berthu v. nõukogu, EKL 1998, lk II-509, punkt 23, ja viidatud kohtupraktika). Käesolevas asjas aga ei ole hagejad isegi mitte püüdnud tõendada, et direktiivi 67/548 võimalik muutmine ja eelkõige kampoli võimalik liigitamine või ümberliigitamine puudutab neid EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses isiklikult ja otseselt. Vastupidi, hagejad väitsid, et vaidlustatud akti adressaatidena ei tule neil tõendada, et nad olid EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses otseselt ja isiklikult puudutatud.

68 Samuti tuleb antud kontekstis tagasi lükata hagejate argument, mille aluseks on kohtupraktika, mis puudutab hagide vastuvõetavust, mis on esitatud otsuste vastu alustada EÜ artikli 88 lõike 2 alusel põhjalik uurimismenetlus (vt punkt 45 eespool). Seda kohtupraktikat ei saa käesolevas asjas üle võtta esiteks selle tõttu, et erinevalt käesolevas kohtuasjas käsitletavast menetlusest on riigiabi valdkonna kontrollimeetluste eesmärk individuaalselt kohaldatava haldusakti, mitte üldakti vastuvõtmine (vt punkt 59 eespool). Teiseks puudutab riigiabi alane kohtupraktika eelkõige komisjoni ja liikmesriigi vahelisi suhteid. Sellest järeldub, et kõnealune kohtupraktika puudutab põhiliselt seda, millised õiguslikud tagajärjed on liikmesriikidele — ja vähemal määral üksikisikutele — sellel, kui komisjon kvalifitseerib riikliku meetme ajutiselt uueks abiks EÜ artikli 88 lõike 3 tähenduses. Kolmandaks ei ole komisjoni keeldumisel esitada ettepanek aine ümber klassifitseerimise kohta mitte mingisugust sarnasust otsusega alustada sellist põhjalikku uurimismenetlust riigiabi valdkonnas, mis lisaks võib viia kaebuse esitaja soovitud tulemuseni.

69 Eelnevast järeldub, et hagejate argument vaidlustatud akti haldusliku, individuaalse ja lõpliku iseloomu kohta tuleb tagasi lükata.

- 70 Lõpetuseks tuleb samuti tagasi lükata hagejate argument selle kohta, et käesolevas asjas tuleb üle võtta konkurentsioiguse valdkonna kaebuste tagasi lükkamist või menetlemise lõpetamist puudutav kohtupraktika. See kohtupraktika ei käsitle üksikisikute osalemist direktiivide vastuvõtmise ja muutmise menetluses. Üldmeetmete vastuvõtmisele eelnevate menetluste puhul on kohtupraktikas muide vaid erandjuhtudel tunnustatud „taotleja” või „kaebuse esitajana” esineva üksikisiku hagi esitamise õigust, nimelt siis, kui tal on protseduurilised tagatised, mis on asjaomastes õigusnormides sõnaselgelt ette nähtud (vt järgnevad punktid 72 ja 73).
- 71 Seega tuleb selles staadiumis uurida, kas hagejatel olid direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise menetluses protseduurilised tagatised, mis võivad muuta käesoleva hagi vastuvõetavaks.

Üksikisikutele antavate protseduuriliste tagatiste olemasolu direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise raames.

— Esialgsed märkused

- 72 Kõigepealt tuleb meenutada kohtupraktikat, mille kohaselt asjaolu, et isik on ühel või teisel moel olnud seotud ühenduse meetme vastuvõtmisele eelnenud õigusloomega, eristab seda isikut kõnealuse meetme suhtes teistest, mis tähendab tingimata seda, et see meede tekitab talle siduvaid õiguslikke tagajärgi üksnes juhul, kui asjakohane ühenduse õigusakt annab talle vastavad protseduurilised tagatised (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 17. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas T-47/00: Rica Foods v. komisjon, EKL 2002, lk II-113, punkt 55; 11. septembri 2002. aasta otsused kohtuasjas T-13/99: Pfizer Animal Health v. nõukogu, EKL 2002, lk II-3305, punkt 101, ja kohtuasjas T-70/99: Alpharma v. nõukogu, EKL 2002, lk II-3495, punkt 93; Esimese Astme Kohtu 29. aprilli 2002. aasta määrus kohtuasjas T-339/00: Bactria v. komisjon, EKL 2002: lk II-2287, punkt 51, ja 16. veebruari 2005. aasta määrus kohtuasjas T-142/03: Fost Plus v. komisjon, EKL 2005, lk II-589, punkt 61 jj).

73 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei nõua üldkohaldatavate aktide väljatöötamise menetlus ega üldkohaldatavate aktide endi laad põhimõtteliselt, vastavalt ühenduse õiguse üldpõhimõtetele, nagu näiteks õigusele olla ära kuulatud, puudutatud isikute osavõttu, sest kõnealuste isikute huvid arvatakse olevat esindatud poliitiliste organitega, kes kõnealuseid akte vastu võtavad (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1998. aasta määrus kohtuasjas T-109/97: Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel v. komisjon, EKL 1998, lk II-3533, punkt 60; ja 9. novembri 1999. aasta määrus kohtuasjas T-114/99: CSR Pampryl v. komisjon, EKL 1999, lk II-3331, punkt 50). Seetõttu oleks sõnaselgelt tagatud menetlusõiguste puudumise korral vastuolus EÜ artikli 230 sätete ja mõttega lubada igal üksikisikul, kui ta osales regulatiivset laadi akti ettevalmistamisel, esitada seejärel selle akti vastu hagi (eespool viidatud määrus kohtuasjas Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel v. komisjon, punkt 68; eespool viidatud määrus kohtuasjas CSR Pampryl v. komisjon, punkt 50; ja Esimese Astme Kohtu 30. jaanuari 2001. aasta määrus kohtuasjas T-215/00: La Conqueste v. komisjon, EKL 2001, lk II-181, punkt 42; mida kinnitab Euroopa Kohtu 30. jaanuari 2002. aasta määrus kohtuasjas C-151/01 P: La Conqueste v. komisjon, EKL 2002, lk I-1179, punkt 42 jj).

74 Lisaks sellele, käsitledes täpsemalt direktiiviga 67/548 reguleeritavale valdkonnale lähedast kosmeetikatoodete valdkonda, mis on reguleeritud nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiiviga 76/768/EMÜ liikmesriikides kosmeetikatoodete kohta vastu võetud õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 262, lk 169; ELT eriväljaanne 13/03, lk 285), mida on muudetud nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiiviga 93/35/EMÜ (EÜT L 151, lk 32; ELT eriväljaanne 3/18, lk 48), otsustas Esimese Astme Kohus, et kuigi võistlevuse põhimõte on ühenduse õiguse aluspõhimõte, mis on kohaldatav mis tahes haldusmenetluse suhtes, mida alustatakse kindla isiku vastu ja mis võib kaasa tuua selle isiku huve kahjustava akti, siis seda põhimõtet ei pea üldiselt kohaldama menetluste suhtes, mis viivad üldmeetmete vastuvõtmiseni (vt Esimese Astme Kohtu 16. juuli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-199/96: Bergaderm ja Goupil v. komisjon, EKL 1998, lk II-2805, punkt 58 ja viidatud kohtupraktika). Vaid erakorralisel juhul on aga sõnaselgelt ette nähtud kolmandate isikute osalemine kõnealustes menetlustes. See kehtib eelkõige dumpinguvastaste menetluste puhul, mille raames tuleb seoses üldakti vastuvõtmisega tagada teatud kaitseõigused, mis on õigusnormides selgesõnaliselt ette nähtud (eespool viidatud otsus kohtuasjas Bergaderm ja Goupil v. komisjon, punkt 59; eespool punktis 73 viidatud määrus kohtuasjas Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel v. komisjon, punkt 69; ja eespool punktis 73 viidatud 30. jaanuari 2001. aasta määrus kohtuasjas La Conqueste v. komisjon, punkt 46).

75 Seda kohtupraktikat arvestades tuleb kõigepealt uurida, kas direktiivis 67/548 on asjaomastele ettevõtjatele sõnaselgelt antud protseduurilised tagatised. Seejärel peab Esimese Astme Kohus vajalikuks uurida, kas hagejad võivad erandkorras, käesoleva kohtuasja konkreetses õiguslikus kontekstis, tugineda õiguse üldpõhimõttest tulenevatele kaudsetele protseduurilistele tagatistele.

— Sõnaselgete protseduuriliste tagatiste olemasolu direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise raames

76 Tuleb tõdeda, et direktiivis 67/548 ei ole sätet, millega asjaomastele ettevõtjatele, kes on hageja olukorras, antakse pädevus algatada kõnealune kohandamismenetlus, ega ka eeskirja, millega kohustatakse komisjoni enne kohandamissettepaneku esitamist järgima menetlust, mille raames ettevõtjatel oleks protseduurilised tagatised.

77 On tõsi, et direktiivi 67/548 VI lisa punkti 1.7.2 kolmandas lõigus on sätestatud, et tootjad, importijad või turustajad võivad juhul, kui neil on uut teavet, esitada liikmesriigi pädevatele asutustele ettepaneku I lisa muutmise kohta, kuid see võimalus puudutab ainuüksi asjaomase ettevõtja ja liikmesriigi suhet. Järelikult ei anna see ühenduse tasandil nendele ettevõtjatele pädevust menetlust algatada ega anna nende kasuks ka protseduurilist tagatist, nagu näiteks õigust olla ära kuulatud (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu presidendi 10. veebruari 2005. aasta määrus kohtuasjas T-291/04 R: *Enviro Tech Europe ja Enviro Tech International v. komisjon*, EKL 2005, lk II-475, punkt 68; ja sarnast olukorda puudutav, eespool punktis 72 viidatud määrus *Bactria v. komisjon*, punkt 51, mida kinnitas Euroopa Kohtu 12. septembri 2003. aasta määrus kohtuasjas C-258/02 P: *Bactria v. komisjon*, EKL 2003, lk I-15105, punktid 43 ja 44).

78 Samuti kohustavad direktiivi 67/548 VI lisa punktid 4.1.3, 4.1.4 ja 4.1.5 ettevõtjaid esitama liigitamise jaoks olulist teavet üksnes liikmesriikidele. Komisjoni kohustus teavitada vastavalt direktiivi 67/548 VI lisa punkti 4.1.5 teisele lõigule teisi liikmesriike puudutab ainult üks võimalikku liigitamise ettepanekut, mille saadab selle teabe adressaadiks olev liikmesriik, ja mitte teavet kui sellist, kuna see edastatakse teistele liikmesriikidele vaid nende sõnaselge taotluse peale. Lisaks puudutavad need kohustused üksnes eriti ohtlikke aineid, mis on sõnaselgelt nimetatud punktides 4.2.1–4.2.3, kuhu ei kuulu ülitundlikkust põhjustavad ained, nagu näiteks kampak. Lõpetuseks, direktiivi 67/548 artiklis 14, millele hagejad antud kontekstis toetuvad, on kehtestatud teatamiskohustus üksnes ettevõtjatele, kelle olukorral ei ole mitte midagi ühist käesoleva kohtuasja hagejate olukorraga.

79 Ei nimetatud sätetest ega nende mõttest ei nähtu, et kõnealused kohustused hõlmavad teatud protseduuriliste tagatiste andmist ühenduse tasandil. Ilma et oleks vaja uurida liikmesriikide poolt antud võimalike protseduuriliste tagatiste olemasolu, tuleb tõdeda, et eelmainitud teavitamiskohustused täidavad, eelkõige eriti ohtlike ainete osas, täielikult ja objektiivselt üldise avaliku huvi eesmärki. Tegemist on tervise, ohutuse ja keskkonna kaitsmise üldeesmärkide elluviimisega direktiivi 67/548 tõhusa ja ühtlase rakendamise kaudu, põhinedes kõige hiljutisemal ohtlike aineid puudutaval teabel. Seda kinnitab direktiivi 67/548 VI lisa punkti 4.1.5 esimeses lõigus esitatud eesmärk, mille kohaselt „ühendus võiks võimalikult kiiresti jõuda ühtlustatud liigituse kehtestamiseni vastavalt [...] direktiivi artiklis 28 määratletud menetlusele”.

80 Sellest tuleneb, et nimetatud sätted ei loo ühenduse tasandil asjaomaste ettevõtjate kasuks mitte mingisugust protseduurilist tagatist, mis võiks muuta käesoleva hagi vastuvõetavaks (vt selle kohta eespool punktis 73 viidatud 30. jaanuari 2001. aasta määrus *La Conqueste v. komisjon*, punktid 44–49, mida kinnitab eespool punktis 73 viidatud 30. jaanuari 2002. aasta määrus *La Conqueste v. komisjon*, punkt 42 jj).

81 Täiendavalt tuleb märkida, et kõnealused sätted erinevad selgelt ühenduse üldiste tariifsete soodustuste kava sätetest, mis on DuPont'i kohtuasja aluseks (Esimese Astme Kohtu 12. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-113/00: DuPont Teijin Films Luxembourg jt v. komisjon, EKL 2002, lk II-3681, punktid 47–55), sest viimastes kehtestatakse ühenduse asutuse kohustus tingimusteta tegutseda pärast seda, kui ettevõtja on talle esitanud teavet; sellele kohustusele vastab ettevõtjale antav protseduuriline tagatis, mille järgimise üle tuleb teostada tõhusat kohtulikku kontrolli. Samuti ei saa hagejate olukorda võrrelda olukorraga, mis on aluseks eespool punktis 72 viidatud otsustele kohtuasjades Pfizer Animal Health v. nõukogu ja Alpharma v. nõukogu, mille puhul Esimese Astme Kohus otsustas, et kuigi nõukogu 23. novembri 1970. aasta direktiivi 70/524/EMÜ, mis käsitleb söödalisandeid (EÜT L 270, lk 1; ELT eriväljaanne 3/01, lk 190), artiklis 24 kehtestatud menetlusega iseenesest ei anta asjaomastele ettevõtjatele osalemisõigust, tuleb siiski võtta arvesse asjaolu, et hageja, kes tegutses direktiivi 70/524 artikli 9g lõigete 2 ja 4 alusel kui taotleja, põhjustas ise nimetatud direktiivi artikliga 4 reguleeritud menetluse algatamise. Selle sättega on tõepoolest sõnaselgelt ette nähtud, et otsustamisprotsess algatatakse asjaomase ettevõtja taotluse peale ja, erinevalt sätetest, mis reguleerivad käesolevas kohtuasjas käsitletavat menetlust, et talle antakse selle sättega ka protseduurilised tagatised, nagu õigus olla teavitatud menetluse eri järkudes tema taotluse võimalikust nõuetele mittevastavusest, taotluse rahuldamata jätmisest või lihtsalt selle menetlemise edasilükkamisest (eespool punktis 72 viidatud kohtuotsus Pfizer Animal Health v. nõukogu, punktid 101 ja 102, ja kohtuotsus Alpharma v. nõukogu, punktid 93 ja 94).

82 Eelnevat arvesse võttes tuleb järeldada, et käesolevas asjas asjakohane õigusakt ei näe ette selliseid protseduurilisi tagatisi eespool punktis 72 ja sellele järgnevatel punktides viidatud kohtupraktika tähenduses, mis kaitsevad hagejaid ning millele hagejad saaksid tugineda näitamaks, et vaidlustatud aktil on nende suhtes siduvad õiguslikud tagajärjed.

— Õiguse üldpõhimõtetest tulenevatele protseduuriliste tagatiste olemasolu

- 83 Oma põhjendustes vaidlusaluse menetluse haldusliku ja individuaalse laadi kohta mainivad hagejad komisjoni kohustust uurida hoolikalt ja erapooletult kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mis asjaomased ettevõtjad talle esitasid (edaspidi „hoolsuskohustus”). Hagejate sõnul kujutab hoolsuskohustus endast protseduurilist tagatist, mis kaitseb neid ainete omaduste esialgse uurimise käigus, ning mille täitmist komisjoni poolt peaks kontrollima ühenduse kohus.
- 84 Selles osas tuleb kõigepealt märkida, et asjaomase tööstussektori esindajate osalemine on tõepoolest oluline tegur direktiivi 67/548 pidevaks ja tõhusaks kohandamiseks, sest kõnealuses sektoris toimub kiire tehniline ja teaduslik areng. Seda kajastavad eelkõige asjaomaste ettevõtjate teavitamiskohustus (vt eespool punkt 76 jj) ja komisjoni selle ülesandega tegelemisel abistava töögrupi koosseis, kus osalevad eelkõige asjaomase tööstussektori esindajad. Ettevõtjate huvid on direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise menetluses seega kohasel viisil esindatud (vt analoogia alusel eespool punktis 73 viidatud määrus kohtuasjas Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel v. komisjon, punkt 60). Täiendavalt näitab käesolevas asjas selle esindamise tõhusust asjaolu, et töögrupp võttis asjaomase tööstussektori esitatud teavet arvesse, mida kinnitavad toimiku erinevad osad.
- 85 Samuti on kindel, et komisjonil ja töögrupil, kes on selle teabe adressaadid, on direktiivi 67/548 muutmise ettepaneku väljatöötamisele eelneva eeluurimisfaasi käigus kohustus uurida hoolikalt ja erapooletult kõiki antud juhul olulisi asjaolusid (vt analoogia alusel eespool punktis 72 viidatud kohtuotsused Pfizer Animal Health v. nõukogu, punktid 171 ja 172, ning Alpharma v. nõukogu, punktid 182 ja 183, kus on viidatud eespool punktis 43 viidatud kohtuotsuse Technische Universität München punktile 14). Lisaks sellele tuleb meenutada, et seoses antibiootikumide

loomasöödas käsitlevate ühenduse õigusnormidega ja ettevaatuse põhimõtte rakendamisega, mis nõuab võimalikult põhjaliku teadusliku riskihindamise läbiviimist kõrge kvaliteedi, läbipaistvuse ja sõltumatuse põhimõtetel rajanevate teaduslike arvamuste alusel, otsustas Esimese Astme Kohus, et hoolsuskohustus on oluline protseduuriline tagatis meetmete teadusliku objektiivsuse tagamiseks ja meelevaldsete meetmete võtmise vältimiseks (eespool viidatud kohtuotsused Pfizer Animal Health v. nõukogu, punkt 172, ja Alpharma v. nõukogu, punkt 183).

⁸⁶ Vastupidiselt hagejate argumentidele ei nähtu aga sellest kohtupraktikast ega ka eespool punktis 72 ja sellele järgnevatel punktides viidatud kohtupraktikast, et asjassepuutuvad ettevõtjad saavad menetluse puhul, mis viib üldmeetmete vastuvõtmiseni, tugineda hoolsuskohustusele samamoodi, nagu nad saaksid tugineda protseduurilistele tagatistele individuaalselt kohaldatava haldusakti vastuvõtmise menetluse raames. Vastupidi, Esimese Astme Kohus sedastab, et nii ülalmainitud kohtupraktika kui ka käesoleva kohtuasja kontekstis kujutab hoolsuskohustus endast põhiliselt objektiivset protseduurilist tagatist, mis tuleneb ühenduse asutuse absoluutsest ja tingimusteta kohustusest, mis puudutab üldkohaldatava akti väljatöötamist ja mitte mis tahes individuaalse õiguse kasutamist.

⁸⁷ Selliste üldmeetmete vastuvõtmise menetluste puhul, millega on tegemist käesolevas asjas, ei põhjusta hoolsuskohustuse iseloomustamine protseduurilise tagatisena seda, et see kohustus annab otseselt õigusi asjaomases menetluses osalevatele ettevõtjatele, andes neile ühenduse kohtusse pöördumise õiguse. Seda tõlgendust kinnitab asjaolu, et eespool punktis 72 viidatud kohtuotsuste Pfizer Animal Health v. nõukogu ja Alpharma v. nõukogu puhul ei peetud tühistamishagi vastuvõetavaks mitte hoolsuskohustuse kui hagejaid kaitsva protseduurilise tagatise alusel, vaid muude kriteeriumide tõttu, sealhulgas asjaomases õigusnormis sõnaselgelt ette nähtud protseduuriliste tagatiste pärast, mille tulemusena sedastati, et vaidlustatud määrus puudutas hagejaid isiklikult (eespool punktis 72 viidatud kohtuotsused

Pfizer Animal Health v. nõukogu, punkt 90 jj, ja Alpharma v. nõukogu, punkt 82 jj). Peale selle võeti nendes kohtuasjades hoolsuskohustust arvesse vaid vaidlustatud aktide õiguspärasuse analüüsi raames (eespool punktis 72 viidatud kohtuotsused Pfizer Animal Health v. nõukogu, punkt 171 jj, ja Alpharma v. nõukogu, punkt 182 jj).

88 Direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise menetluses on hoolsuskohustus kõigepealt oluline ja objektiivne vorminõue, mida rakendatakse avalikes huvides õigusnormidega, mis vastavad teadusliku objektiivsuse tingimustele, rajanedes kõrge kvaliteedi, läbipaistvuse ja sõltumatuse põhimõtetel (vt analoogia alusel eespool punktis 72 viidatud kohtuotsus Pfizer Animal Health v. nõukogu, punktid 171 ja 172, ja kohtujurist Poiares Maduro ettepanek Euroopa Kohtu kohtuasjas C-141/02 P: komisjon v. max.mobil, milles otsus tehti 22. veebruaril 2005, EKL 2005, lk I-1283, punktid 55 ja 56). Seetõttu erineb hoolsuskohustuse ulatus selgelt hoolsuskohustuse ulatusest üksikaktide vastuvõtmisele eelnevates haldusmenetlustes, mille puhul on kohtupraktikas selgelt tunnustatud hoolsuskohustuse üksikisikuid kaitsvat olemust (vt eelkõige eespool punktis 43 viidatud kohtuotsus Technische Universität München, punkt 14; Esimese Astme Kohtu 18. septembri 1995. aasta otsus T-167/94: Nölle v. nõukogu ja komisjon, EKL 1995, lk II-2589, punktid 73–76, ja 9. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-231/97: New Europe Consulting ja Brown v. komisjon, EKL 1999, lk II-2403, punkt 37 jj). Pealegi, isegi kui üldmeetmete vastuvõtmisele eelnevas menetluses ei anna hoolsuskohustus individuaalset õigust, mis võiks üksikisikutele anda tühistamishagide esitamise õiguse, ei välista see sellegipoolest üksikisikute võimalust tugineda ühenduse kohtus selle kohustuse täimata jätmisele ühenduse asutuse poolt, juhul kui tühistamishagi või kahju hüvitamise hagi vastuvõetavuse tingimused on täidetud (vt selle kohta eespool punktis 87 viidatud Esimese Astme Kohtu 17. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas T-285/03: Agraz jt v. komisjon, EKL 2005, lk II-1063, punktid 49-54).

89 Sellega seoses tuleb samuti meenutada, et eespool punktides 73 ja 74 viidatud kohtupraktika kohaselt ei ole ühenduse õiguse üldpõhimõtetel, nagu näiteks õigusel olla ära kuulatud, ja ka hoolsuskohustusel, üldkohaldatavate aktide väljatöötamise protsessi kontekstis sama ulatus kui üksikaktide vastuvõtmise haldusmenetluste raames. Seetõttu ei saa kohtupraktikas selliste haldusmenetluste kontekstis väljakujunenud kaitse põhimõtteid samal kujul üle võtta menetluste puhul, mis viivad üldkohaldatavate meetmete vastuvõtmiseni, ja järelikult ei põhjusta

hoolsuskohustuse olemasolu sellel juhul individuaalse protseduurilise tagatise andmist (õiguse kohta olla ära kuulatud vt eespool punktis 72 viidatud kohtuotsus Pfizer Animal Health v. nõukogu, punkt 487 ja viidatud kohtupraktika). Eeltoodust tuleneb ka, et hagejad tuginevad vääralt eespool punktis 43 viidatud kohtuotsusele max.mobil v. komisjon, mille Euroopa Kohus on muide vahepeal apellatsioonistmes tühistanud (eespool punktis 89 viidatud otsus kohtuasjas komisjon v. max mobil).

- 90 Eeltoodust tuleneb, et hagejate argument hoolsuskohustuse kohta tuleb tagasi lükata.
- 91 Seetõttu, arvestades seda, et puuduvad nii sõnaselged kui kaudsed protseduurilised tagatised, mis kaitseksid hagejaid direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise menetluse raames, ei saa tõdeda, et vaidlustatud aktil on nende suhtes siduvad õiguslikud tagajärjed, ning järelikult ei saa seda pidada vaidlustatavaks aktiks EÜ artikli 230 tähenduses.
- 92 Eeltoodut arvestades tuleb järeldada, et vaidlustatud akt ei tekita hagejatele siduvaid õiguslikke tagajärgi ja järelikult ei saa see muuta nende õiguslikku seisundit. Järelikult ei kujuta see endast vaidlustatavat akti EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses.

Hagejate õigus tõhusale kohtulikule kaitsele

- 93 Lõpuks tuleb analüüsida hagejate argumenti, mille kohaselt nende hagi vastuvõetavus tuleneb seaduslikkuse põhimõttest ja õigusest tõhusale kohtulikule kaitsele, sest Esimese Astme Kohus on ainus asutus, mis on pädev otsustama vaidlustatud akti seaduslikkuse üle.

94 Sellega seoses piisab, kui meenutada kohtupraktikat, mille kohaselt õiguskaitsevahendite võimalik puudumine, eeldades, et see on tõendatud, ei saa õigustada asutamislepinguga kehtestatud õiguskaitsevahendite ja menetluste muutmist õiguse kohtuliku tõlgendamise teel. Mitte mingil juhul ei võimalda õiguskaitsevahendite puudumine eelmainitud kohtupraktika kohaselt tunnistada vastuvõetavaks füüsilise või juriidilise isiku esitatud tühistamishagi, mis ei vasta EÜ artikli 230 neljandas lõikes kehtestatud tingimustele (Euroopa Kohtu 1. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-263/02 P: komisjon v. Jégo-Quéré, EKL 2004, lk I-3425, punkt 36; Esimese Astme Kohtu 22. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-138/98: ACAV jt v. nõukogu, EKL 2000, lk II-341, punkt 68, ja eespool punktis 72 viidatud 29. aprilli 2002. aasta määrus kohtuasjas Bactria v. komisjon, punkt 54).

95 Lisaks tuleb mainida, et hagejad ei ole tõendanud, et nende olukorras oleval ettevõtjal ei ole võimalik kampoli ümber liigitamata jätmise kehtivust vaidlustada siseriiklikes kohtutes esitatud hagiga asjaomase liikmesriigi võetud siseriiklike rakendusmeetmete vastu. Selline kohtuasi võiks aga olla aluseks eelotsusetaotluse esitamisele asjaomase direktiivi kehtivuse hindamiseks EÜ artikli 234 alusel (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 30. aprilli 2003. aasta määrus kohtuasjas T-154/02: Villiger Söhne v. nõukogu, EKL 2003, lk II-1921, punktid 60 ja 61). Ei tundu olevat välistatud, et hagejad võiksid vähemalt taotleda siseriiklikus kohtus vaidlustatava siseriikliku meetme vastuvõtmist, näiteks paludes siseriiklikelt ametiasutustelt erandit direktiivi 67/548 ja mis tahes selle ülevõtmiseks vajalike siseriiklike õigusnormide kohaldamisel selles osas, mis puudutab kampolit. Pealegi tuleb rõhutada, et hagejad ei ole siiani ilmselt isegi mitte proovinud mis tahes õiguskaitsevahendi kaudu vaidlustada kampoli praegust liigitust ülitundlikkust põhjustavate ainete hulka, kuigi see liigitus kehtib juba enam kui kümme aastat, alates direktiividega 93/72 ja 94/69 kehtestatud muudatustest. Nad ei tõenda seega asjakohaste riiklike õiguskaitsevahendite puudumist. Tuleb lisada, et isegi kui oletada, et pärast siseriiklike menetlusnormide konkreetset uurimist on võimalik tõendada, et need ei luba üksikisikul esitada hagi vaidlustatud akti kehtivuse vaidlustamiseks, ei nõrgenda see asjaolu vastavalt Euroopa Kohtu praktikale mitte mingil moel eeltoodud kaalutlusi, sest selline võimalus tooks kaasa olukorra, et ühenduse kohtud uuriksid ja tõlgendaksid igal konkreetsel juhul siseriiklike menetlusnorme, mis ühenduse õigusaktide seaduslikkuse järelevalve puhul väljuks nende pädevuse raamidest (Euroopa Kohtu 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 43).

- 96 Seega tuleb vaidlustatud akti tühistamise nõue jätta vastuvõetamatusse tõttu rahuldamata.

2. Kahju hüvitamise nõude vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 97 Kostja väidab, et ka kahju hüvitamise nõue on vastuvõetamatu, sest see esitati hilinenult. Teise võimalusena väidab ta, et kahju hüvitamise nõue on ilmselgelt põhjendamatu.
- 98 Menetlusse astuja ei esitanud märkusi kahju hüvitamise nõude vastuvõetavuse kohta.
- 99 Hagejad tuletavad meelde, et selleks, et kahju hüvitamise hagi oleks vastuvõetav, tuleb tõendada kostja käitumise õigusvastasus, kantud kahju ning põhjusliku seose olemasolu selle käitumise ja kahju vahel (Euroopa Kohtu 2. detsembri 1971. aasta otsus kohtuasjas 5/71: Zuckerfabrik Schöppenstedt v. nõukogu, EKL 1971, lk 975)
- 100 Esiteks, käsitledes käitumise õigusvastasust, tuleneb käesolevas asjas hagejate sõnul erinevatest tühistamisväidetest, et kostja käitumine vaidlustatud akti vastuvõtmise ajal, sealhulgas tema ametnike käitumine vastuvõtmisele eelneva etapi käigus, oli

õigusvastane. Hagejad leiavad nimelt, et loobudes kampoli ümberliigitamisest vaatamata sellele, et see oli „teaduslikult põhjendatud”, komisjon mitte ainult ei ületanud oma pädevust, vaid ei uurinud ka hoolikalt ja erapooletult nende kaebust ja taotlust, rikkudes nõnda hea halduse kohustust.

- 101 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt piisab õigusvastasest käitumisest, et tekiks ühenduse lepinguväline vastutus, kui vaidlustatud akt ei ole „seadusandliku” iseloomuga ja kui komisjonil ei ole ulatuslikku kaalutusõigust. Käesolevas asjas on vaidlustatud akt üksikmeede, mille adressaatideks on hagejad, ja mitte „seadusandlik” akt. Isegi kui oletada, et vaidlustatud akt on „seadusandliku” iseloomuga — mida see ei ole —, kujutab hagejate sõnul selle vastuvõtmine komisjoni poolt piisavalt selget kõrgemalseisva üksikisikute kaitset puudutava õigusnormi rikkumist (eespool punktis 99 viidatud kohtuotsus Zuckerfabrik Schöppenstedt v. nõukogu ja Esimese Astme Kohtu 15. aprilli 1997. aasta otsus kohtuasjas T-390/94: Schröder jt v. komisjon, EKL 1997, lk II-501) asutamislepingu ning mitme üksikisikute õiguste ja nende õigustatud ootuste kaitset puudutava ühenduse õiguse aluspõhimõtte rikkumise tõttu. Lisaks sellele väidavad hagejad, et komisjonil ei ole aine direktiivi 67/548 I lisasse kandmise üle otsustamisel ulatuslikku kaalutusõigust, sest tal tuleb sellesama direktiiviga kehtestatud eeskirjade ja kriteeriumide alusel liigitada aineid lähtuvalt nende omadustest.

- 102 Teiseks, vaidlustatud akti tõttu kantud kahju osas väidavad hagejad, et õigusvastase liigitamise tõttu ei usalda nende Euroopa Liidu kliendid enam kampolit, otsivad seda asendavaid tooteid ja teatud juhtudel lõpetavad järk-järgult kampolit sisaldavate toodete kasutamise, mille tulemusena väheneb kõnealune turuosa ja hagejate kasum. Peale selle pühendasid hagejad enda sõnul liigitamise ja märgistamise menetlusele viimase kümne aasta jooksul palju aega, energiat ja rahalisi vahendeid, eelkõige kuna nad pöördusid käesoleva hagi ettevalmistamiseks juriidiliste ja tehniliste nõuandjate ja ekspertide poole. Hagejad hindavad selle tulemusena kantud rahalise kahju summaks praeguse seisuga enam kui 250 000 eurot. Teise võimalusena taotlevad

hagejad, et Esimese Astme Kohus tuvastaks ühenduse vastutust vahetu ja piisava kindlusega etteaimatava kahju eest, kuigi selle kahju suurust ei saa veel täpselt välja arvutada (Euroopa Kohtu 2. juuni 1976. aasta otsus liidetud kohtuasjades 56/74–60/74: Kampffmeyer jt v. komisjon ja nõukogu, EKL 1976, lk 711, punkt 6).

- 103 Kolmandaks, käsitledes põhjuslikku seost vaidlustatud akti õigusvastasuse ja tekitatud kahju vahel väidavad hagejad, et kaubandussuhete lõppemine klientidega ja asjaolu, et kliendid asendavad kampoli muude toodetega, tuleneb otseselt vaidlustatud aktist. Hagejad paluvad selles osas Esimese Astme Kohtul tuvastada, et kostjal tuleb hüvitada vaidlustatud akti vastuvõtmisega tekitatud kahju ning määrata, et hüvitatav summa määratakse kindlaks poolte kokkuleppel või, sellise kokkuleppe puudumisel, Esimese Astme Kohtu poolt (Euroopa Kohtu 14. mai 1975. aasta otsus kohtuasjas 74/74: CNTA v. komisjon, EKL 1975, lk 533).
- 104 Kostja esitatud vastuväite kohta, et kahju hüvitamise nõue on aegunud, väidavad hagejad, et nõude esitamise tähtaeg algas vaidlustatud akti vastuvõtmise kuupäevast, sest nimetatud aktiga lõpetati kampoli hindamise haldusmenetlus. Seega oleks komisjon tõenäoliselt jätnud kõik enne vaidlustatud akti vastuvõtmist esitatud hagid enneaegsuse tõttu läbi vaatamata. Vaidlustatud akti kuupäev on 23. august 2003 ja hagejad esitasid hagi 29. oktoobril 2003, st EÜ artikli 288 teise lõigu kohaselt kahju hüvitamise hagi esitamiseks ette nähtud viieaastase tähtaja jooksul.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 105 Kostja väidab, et kahju hüvitamise nõue on aegunud, sest see esitati hilinenult, st enam kui kümme aastat pärast kampoli liigitamist ohtlikuks aineks direktiivide

93/72 ja 94/69 alusel. Teise võimalusena väidab kostja, viidates Esimese Astme Kohtu 17. detsembri 2003. aasta määrusele kohtuasjas T-346/03: Krikorian jt v. parlament jt (EKL 2003, lk II-6037, punktid 14 ja 15), et nimetatud nõue on ilmselgelt põhjendamatu.

106 Kõigepealt tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu põhikirja artikli 46 kohaselt on ühenduste lepinguvälise vastutusega seotud asjade aegumistähtaeg viis aastat vastutuse aluseks olevast sündmusest. Aegumistähtaeg ei saa hakata kulgema enne, kui on täidetud kõik hüvitamiskohustuse eelduseks olevad tingimused. Need tingimused on ühenduse institutsioonide õigusvastane käitumine, väidetava kahju olemasolu ning selle käitumise ja kahju vahelise põhjusliku seose olemasolu (Euroopa Kohtu 27. jaanuari 1982. aasta otsus liidetud kohtuasjades 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 ja 5/81: Birra Wührer jt v. nõukogu ja komisjon, EKL 1982, lk 85, punkt 10; Esimese Astme Kohtu 16. aprilli 1997. aasta otsus kohtuasjas T-20/94: Hartmann v. nõukogu ja komisjon, EKL 1997, lk II-595, punkt 107, ja 31. jaanuari 2001. aasta otsus kohtuasjas T-76/94: Jansma v. nõukogu ja komisjon, EKL 2001, lk II-243, punkt 76). Kindla kahju olemasolu tingimus on täidetud siis, kui kahju on vahetu ja piisava kindlusega etteaimatav, isegi kui selle suurust ei saa veel täpselt välja arvutada (Euroopa Kohtu 14. jaanuari 1987. aasta otsus kohtuasjas 281/84: Zuckerfabrik Bedburg jt v. nõukogu ja komisjon, EKL 1987, lk 49, punkt 14).

107 Kui ühenduse vastutus tuleneb üldkohaldatavast aktist, hakkab aegumistähtaeg kulgema üksnes siis, kui selle akti kahju tekitavad tagajärjed on tekkinud, ja seega hetkest, kui huvitatud isikutele on tekkinud konkreetne kahju (eespool punktis 106 viidatud kohtuotsus Birra Wührer jt v. nõukogu ja komisjon, punkt 10; Esimese Astme Kohtu 4. veebruari 1998. aasta otsus kohtuasjas T-246/93: Bühring v. nõukogu, EKL 1998, lk II-171, punkt 66, ja Esimese Astme Kohtu 17. jaanuari 2001. aasta määrus kohtuasjas T-124/99: Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi v. Euratom, EKL 2001, lk II-53, punkt 23).

108 Käesolevas asjas märkis kostja õigustatult, et kampoli ohtlikuks aineks liigitamine, mis on jätkuvalt jõus, tuleneb direktiivi 67/548 viimasest muutmisest direktiiviga 94/69, mis jõustus 3. jaanuaril 1995, kusjuures selle direktiivi liikmesriikide

siseriiklikku õigusesse ülevõtmise lõpptähtaeg oli 1. september 1996. Tuleb tõdeda, et vaidlustatud akt ei ole kehtivat liigitust mitte mingil moel muutnud.

109 Seetõttu ei saa hagejate kantud kahju, isegi kui see on tõendatud, mitte mingil juhul tuleneda vaidlustatud aktist, vaid direktiivi 67/548 ja eriti selle kampoli liigitamist puudutava muudatuse rakendamisest. Peale selle, nagu kostja õigustatult väitis, nähtub hagiavalduse punktist 99, et hagejad leiavad sisuliselt ka ise, et väidetava kahju põhjus seisneb „õigusvastases liigituses”, st aktis, mis käsitleb kampoli ohtlikuks aineks liigitamist. Järelikult tuleb tagasi lükata hagejate väide, mille kohaselt vaidlustatud akt oli „kahju hüvitamise nõude lähtekohaks, sest [sellega] lõpetati kampoli hindamise haldusmenetlus [...]”. Arvestades lõpuks hinnanguid, mis Esimese Astme Kohus esitas eespool punktis 58 ja sellele järgnevates punktides, on viimati nimetatud väide igal juhul põhjendamatu.

110 Seega tuleb uurida, millisest hetkest alates on käesolevas asjas täidetud hüvitamiskohustuse eelduseks olevad tingimused.

111 Selles osas tõdeb Esimese Astme Kohus, et isegi pärast seda, kui kostja sõnaselgelt esitas aegumise vastuväite, ei ole hagejad suutnud esitada konkreetseid tõendeid, mille abil saaks teha kindlaks kuupäeva või ajavahemiku, mil olid täidetud kõik hüvitamiskohustuse aluseks olevad tingimused. Nad piirdusid ebamäärase ja mitte eriti täpse väitega, et „õigusvastase liigituse” tõttu ei usalda nende Euroopa kliendid enam kampolit, otsivad seda asendavaid tooteid ja osa neist lõpetab järk-järgult kampolit sisaldavate toodete kasutamise, mille tulemusena väheneb nende turuosa ja kasum. Samuti ei täpsustanud hagejad, kas väidetavalt kantud kahju tekkis ühekorruga või jätkuvalt. Seega, sõltumata küsimusest, kas nendest asjaoludest

eraldi piisab, et tõendada kahju olemasolu ja põhjusliku seose olemasolu selle kahju ning väidetava õigusvastase käitumise vahel, ei saa nendest väidetest tuletada ei kuupäeva ega isegi mitte ajavahemikku, mil vaidlusalune liigitamine võis tekitada sellise kahjuliku olukorra.

112 Eeltoodut arvesse võttes leiab Esimese Astme Kohus, et kostja väitis õigustatult, et väidetava kahju tekkimine, kui oletada, et selle tekitas tööpoolest kampoli liigitamine, ja järelikult kõikide EÜ artikli 288 teises lõigus ette nähtud tingimuste täitmine, peavad tingimata aset leidma kas vahetult pärast direktiivi 94/69 jõustumist või siis hiljemalt kohe pärast direktiivi 94/69 üle võtmist liikmesriikides, mille tähtajaks oli määratud 1. september 1996. Arvestades hagejate endi väiteid, mille kohaselt väidetav kahju tulenes kampoli ohtlikuks aineks liigitamisest, on äärmiselt ebatõenäoline, et selle liigitamise väidetavad kahjulikud tagajärjed tekkisid või vähemalt hakkasid tekkima alles 90. aastate lõpus või hiljem.

113 Igal juhul, arvestades kostja poolt vastuvõetamatuse vastuväite punktides 51 ja 53 selle kohta esitatud üksikasjalikku vaidlustamist, tuli hagejatel, kelle hagiavalduses esitatud väited on väga ebamäärased, esitada lisatõendeid väidetavate kahjulike tagajärgede tekkimise kuupäeva või täpse ajavahemiku kohta ning selle kohta, et väidetav kahju võis olla jätkuv. See on seda enam tõsi asjaolu tõttu, et nagu hagejad on omaks võtnud, olid nad teadlikud kampoli liigitamise kahjulikust mõjust nende majandustegevusele juba alates 90. aastatest, st ajast, mil nad hakkasid tegema mitmesuguseid pingutusi selle nimel, et pädevad ühenduse asutused kampoli ümber liigitaksid.

114 Kuna aga hagejad seoses vastuvõetamatuse vastuväitega selles osas täpsustusi ei esitanud, tuleb Esimese Astme Kohtul lähtuda selle vastuväite üle otsustamiseks

hiljemalt direktiivi 94/69 siseriiklikku õigusesse ülevõtmiseks ette nähtud tähtajast, mil endiselt jõus olev kampoli liigitus mõjutas vaieldamatult liikmesriikide õiguskorda.

- 115 Sellest järeldeb, et Euroopa Kohtu põhikirja artikli 46 alusel hakkas kahju hüvitamise hagi esitamiseks ette nähtud viieaastane aegumistähtaeg kulgema hiljemalt 1. septembril 1996, kui hagejate väidetav kahju tekkis ühekorraga. Sellisel juhul, aegumist katkestava teo puudumise tõttu enne hagiavalduse esitamist 29. oktoobril 2003, on hagejate esitatud hagi ühenduse lepinguvälise vastutuse nõudes aegunud ning seega on kahju hüvitamise nõue vastuvõetamatu.
- 116 Kuigi hagejad ei esitanud selle kohta eraldi argumente, leiab Esimese Astme Kohus, et nende väidetav kahju ei pruukinud tingimata tekkida ühekorraga, vaid võib olla jätkuv. Jätkuva kahju korral kohaldub Euroopa Kohtu põhikirja artiklis 46 sätestatud aegumine aegumist katkestavale teole eelneva enam kui viieaastase ajavahemiku suhtes, ilma et see mõjutaks hilisemate ajavahemike käigus tekkinud õigusi (vt Esimese Astme Kohtu 21. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas T-28/03: Holcim (Deutschland) v. komisjon, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 70 ja viidatud kohtupraktika). Euroopa Kohtu põhikirja artikli 46 kohaselt katkeb aegumine, kui Euroopa Kohtus algatatakse menetlus või kui enne sellist menetlust esitab kannatanud pool avalduse asjakohasele institutsioonile.
- 117 Toimikust selgub aga, et hagejad ei esitanud komisjonile eelnevalt avaldust kahju hüvitamiseks, nagu seda nõuab Euroopa Kohtu põhikirja artikli 46 teine lause. Seega võib aegumist katkestava teona Euroopa Kohtu põhikirja artikli 46 tähenduses käsitleda üksnes käesolevas kohtuasjas 29. oktoobril 2003. aastal esitatud hagiavaldust.

- 118 Eelnevast lähtudes tuleb käesolev nõue, oletusel, et on tegemist jätkuva kahjuga, igal juhul vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata selles osas, milles see puudutab kahju, mis väidetavalt kanti eespool mainitud tähtajast enam kui viis aastat varasemal ajal, st enne 29. oktoobrit 1998.
- 119 Lisaks sellele, kui kahju hüvitamise nõue ei ole aegunud, leidis Esimese Astme Kohus, kes võib kodukorra artikli 113 alusel igal ajal omal algatusel kaaluda, kas esineb asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid, seoses võimaliku jätkuva kahjuga, et kahju hüvitamise nõue on muuhulgas vastuvõetamatu, kuna nimetatud kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c ette nähtud nõudeid ei ole järgitud.
- 120 Nimetatud sätte kohaselt tuleb igas hagiavalduses märkida hagi ese ja ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Need peavad olema märgitud piisavalt selgelt ja täpselt, et kostja saaks valmistuda enda kaitsmiseks ja Esimese Astme Kohus saaks vajaduse korral teha asjas otsuse täiendavate andmeteta. Õiguskindluse ja hea õigusemõistmise tagamiseks peavad selleks, et hagi oleks vastuvõetav, selle aluseks olevad õiguslikud ja faktilised asjaolud kasvõi kokkuvõtlikult, ent seostatult ja arusaadavalt tulenema hagiavalduse tekstist. Mis puudutab täpsemalt ühenduse institutsiooni poolt väidetavalt tekitatud kahju hüvitamise hagi, siis selline hagiavaldus peab sisaldama asjaolusid, mis võimaldaksid kindlaks teha institutsioonile hageja poolt etteheidetava käitumise; põhjused, miks hageja leiab, et selle käitumise ja talle väidetavalt tekkinud kahju vahel on põhjuslik seos, ning selle kahju olemuse ja ulatuse (Esimese Astme Kohtu 10. veebruari 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-215/01, T-220/01 ja T-221/01: Calberson GE v. komisjon, EKL 2004, lk II-587, punkt 176; ning 3. veebruari 2005. aasta otsus kohtuasjas T-19/01: Chiquita Brands jt v. komisjon, EKL 2005, lk II-315, punkt 64 jj).
- 121 Tuleb aga tõdeda, et käesolevas kohtuasjas esitatud hagiavaldus ei vasta nendele tingimustele, sest selles ei ole selgelt, üheselt, seostatult ja arusaadavalt välja toodud

ei väidetavat kahju tekitanud asjaolusid ega ka põhjuslikku seost väidetavalt õigusvastase käitumise ja selle kahju vahel.

122 Hagejate väited tekitatud kahju põhjuste kohta on niivõrd ebamäärased, et nende alusel ei ole Esimese Astme Kohtul võimalik hagi lahendada. Nagu nähtub eespool punktides 108–113 tehtud järeldustest, ei ole võimalik piisava täpsusega tuvastada tekitatud kahju aluseks olnud asjaolu, selle kahju algust ja järelikult ka selle võimalikku kestust. Lisaks ei ole hagejad esitanud konkreetseid tõendeid, mis võimaldaksid aru saada, miks õigusvastane käitumine, st vaidlustatud akt kui selline, millele hagejad peamiselt toetuvad, tekitas vähemalt 250 000 eurole hinnatud rahalise kahju, mis hagejate väitel neile tekkis kampoli ümberliigitamise saavutamiseks tehtud pingutuste tulemusena, ning väidetava kahju, mis tulenes väidetavast kaubandussuhete lõppemisest nende klientidega.

123 Lisaks tuleb märkida, et hagejate arutluskäik põhjusliku seose osas on vastukäiv: ühelt poolt väidavad nad kõigepealt, et kahju põhjuseks oli vaidlustatud akt kui selline; teiselt poolt, vastuolus esimese väitega, väidavad nad vähemalt kaudselt, et nende kahju aluseks oli „õigusvastane liigitus”. Siiski järeldavad hagejad hagiavalduse punktis 102, et „[v]aidlustatud [akti] [...] õigusvastasuse ja tekkinud kahju [...] vahelise põhjusliku seose osas on ilmselge, et kaubandussuhete lõppemine [nende] klientidega ja asjaolu, et kliendid asendasid kampoli muude toodetega, tuleneb otseselt komisjoni otsusest, millega ta ei nõustu kampoli välja jätmisega direktiivi 67/548 I lisast.”

124 Sellest järeldub, et hagiavaldus ei vasta kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c kehtestatud tingimustele selles osas, mis puudutab väidetava kahju tuvastamist ning põhjuslikku seost väidetavalt õigusvastase käitumise ja kahju vahel. Lõpetuseks, isegi kui oletada, et kahju hüvitamise nõue on vastuvõetav, tuleneb kõigest eeltoodust, et see on igal juhul ilmselgelt põhjendamatu.

- 125 Seetõttu tuleb käesolev kahju hüvitamise nõue jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

3. EÜ artikli 241 alusel esitatud õigusvastasuse väide

Poolte argumendid

- 126 Kostja vaidlustab ka õigusvastasuse väite vastuvõetavuse, mille hagejad esitasid direktiivide 93/72 ja 94/69 vastu.

- 127 Menetlusse astuja ei esitanud õigusvastasuse väite vastuvõetavuse kohta oma märkusi.

- 128 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul teise võimalusena, juhul kui tühistamise taotlus on vastuvõetamatu, määrata EÜ artikli 241 alusel, et nende suhtes ei kohaldataks kampoli kandmist direktiivi 67/548 I lisasse.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 129 Õigusvastasuse väite vastuvõetavuse kohta piisab, kui viidata väljakujunenud kohtupraktikale, mille kohaselt EÜ artikliga 241 antud võimalus taotleda üldkohaldatava akti kohaldamata jätmist, kui oletada, et see moodustab vaidlustatud akti õigusliku aluse, ei ole iseseisev õigus ning sellise taotluse saab esitada vaid

täiendava nõudena. Seetõttu ei saa EÜ artiklile 241 toetuda, kui põhinõudes kaebeõigus puudub, ning käesolevas asjas tuleneb kaebeõiguse puudumine tühistamise taotluse ja kahju hüvitamise nõude vastuvõetamatusel (Euroopa Kohtu 16. juuli 1981. aasta otsus kohtuasjas 33/80: Albini v. nõukogu ja komisjon, EKL 1981, lk 2141, punkt 17, ja 11. juuli 1985. aasta otsus liidetud kohtuasjades 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 ja 10/84: Salerno jt v. komisjon ja nõukogu, EKL 1985, lk 2523, punkt 36; Esimese Astme Kohtu 22. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-154/94: CSF ja CSME v. komisjon, EKL 1996, lk II-1377, punkt 16, ja Esimese Astme Kohtu 19. septembri 2001. aasta määrus liidetud kohtuasjades T-54/00 ja T-73/00: Federación de Cofradías de Pescadores de Guipúzcoa jt v. nõukogu, EKL 2001, lk II-2691, punkt 82).

- 130 Eeltoodust tuleneb, et EÜ artikli 241 alusel esitatud õigusvastasuse väide tuleb vastuvõetamatusel tõttu tagasi lükata, ilma et oleks vaja uurida, kas vaidlustatud akt on seotud direktiividega 93/72 ja 94/69.

Kohtukulud

- 131 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hagejad on kohtuvaidluse kaotanud kõikide oma nõuete osas, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja mõista hagejatelt.
- 132 Kodukorra artikli 87 lõike 4 esimese lõigu alusel kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ise oma kohtukulud. Seega kannab Soome Vabariik kui menetlusse astuja oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (kolmas koda)

määrab:

- 1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata**
- 2. Jätta nii hagejate kui ka kostja kohtukulud hagejate kanda.**
- 3. Menetlusse astuja kannab ise oma kohtukulud.**

Luxembourgis, 14. detsembril 2005.

Kohtusekretär

E. Coulon

Koja esimees

M. Jaeger

Sisukord

Õiguslik raamistik	II - 5847
1. EÜ asutamislepingu asjaomased sätted	II - 5847
2. Liigitamine ohtlikuks aineks	II - 5848
3. Direktiivi 67/548 kohandamine tehnika arenguga	II - 5853
Asjaolud ja menetlus	II - 5856
Õiguslik käsitlus	II - 5860
1. Vaidlustatud akti tühistamise taotluse vastuvõetavus	II - 5860
Poolte argumendid	II - 5860
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5865
Esialgssed märkused	II - 5865
Vaidlustatud akti õiguslik olemus	II - 5867
— Esialgssed märkused	II - 5867
— Ainete omaduste uurimise väidetav halduslik ja individuaalne iseloom	II - 5868
— Komisjoni keeldumise väidetav halduslik ja lõplik iseloom ning konkurentsioiguse valdkonna kaebuste tagasilükkamist või menetlemise lõpetamist puudutava kohtupraktika ülevõtmine	II - 5870
Üksikisikutele antavate protseduuriliste tagatiste olemasolu direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise raames	II - 5873
— Esialgssed märkused	II - 5873
	II - 5895

— Sõnaselgete protseduuriliste tagatiste olemasolu direktiivi 67/548 tehnika arenguga kohandamise raames	II - 5875
— Õiguse üldpõhimõtetest tulenevatele protseduuriliste tagatiste olemasolu	II - 5878
Hagejate õigus tõhusale kohtulikule kaitsele	II - 5881
2. Kahju hüvitamise nõude vastuvõetavus	II - 5883
Poolte argumendid	II - 5883
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5885
3. EÜ artikli 241 alusel esitatud õigusvastasuse väide	II - 5892
Poolte argumendid	II - 5892
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5892
Kohtukulud	II - 5893